

Aan:

De Minister van OCW, het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg en het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van de gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal

Datum	7 april 2026		
Onderwerp	Aanbieding Ondernemingsplan 2027 incl. ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming		
Kenmerk	26.0031/SS-jb	Uw kenmerk	--
Bijlage(n)	1	Behandeld door	Senta Schiffeleers

Geachte leden van het college en de raad, geacht algemeen bestuur, geachte Minister,

Bijgaand treft u aan:

- Het Ondernemingsplan 2027 HCL, inclusief ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 59, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de in de Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg opgenomen bepalingen over de te volgen procedure bij het vaststellen van de begroting stellen wij u in de gelegenheid om voor 1 juli 2026 uw zienswijze ten aanzien van de ontwerpbegroting aan ons kenbaar te maken.

Na ontvangst van die zienswijzen zullen wij het algemeen bestuur op 9 juli 2026 de begroting ter vaststelling aanbieden en na vaststellen verzenden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om te kunnen voldoen aan het bepaalde in artikel 58, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wij zouden het op prijs stellen om in kennis gesteld te worden van het voorstel, dat door u als Minister, door u als algemeen bestuur van het waterschap, of door uw college wordt gedaan aan uw gemeenteraad, zodat wij een beeld hebben van het standpunt, dat door uw college wordt ingenomen en van de zienswijze die wij mogelijkwijs van uw gemeente, het waterschap of het Rijk kunnen verwachten.

Op 1 april j.l. is de ontwerpbegroting toegelicht en besproken in een vergadering van de (financiële) contactambtenaren van onze deelnemers. Op 8 april a.s. zal de ontwerpbegroting worden toegelicht en besproken in de vergadering van het algemeen bestuur.

Uiteraard zijn wij graag bereid u te ondersteunen bij de bespreking van de ontwerpbegroting in uw raad of commissie.

Op basis van artikel 58b van de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn wij verplicht om uiterlijk 30 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening te verzenden aan de raden van de deelnemende gemeenten, het algemeen bestuur van het waterschap en de Minister van OCW.

Ter voldoening aan die wettelijke verplichting doen wij u bijgaand de financiële en beleidsmatige kaders toekomen voor de begroting 2027. Zij kunnen door u worden gebruikt als bouwstenen voor de kadernota die voor uw eigen organisatie wordt opgesteld.

De voorlopige jaarrekening 2025 zal separaat aan u worden verzonden.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg,
Namens deze,
de voorzitter,

5.1.2e

Manon Fokke

historisch centrum **limburg**



Historisch Centrum Limburg

Locatie Maastricht (hoofdvestiging)

Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
+31 (0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Locatie Heerlen

Navolaan 83
6414 HE Heerlen
+31(0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Inhoudsopgave

1	Algemeen	5
1.1	Gemeenschappelijke Regeling HCL	5
1.2	Archiefbewaarplaatsen	5
1.3	Wettelijk kader	5
1.4	Visie, missie en kernwaarden	6
1.5	Onze archieven	7
2	Werkzaamheden	8
2.1	Kerntaken	8
2.2	Pijler 1: Robuuste organisatie	8
2.3	Pijler 2: Digitale dienstverlening	8
2.4	Pijler 3: Toonaangevend toezicht & advies	9
2.5	Pijler 4: Open toegankelijkheid	9
2.6	Pijler 5: Verbindende samenwerking	10
2.7	Financiële kader	10
2.8	Samenvattend	11
3	Beleidsbegroting	12
I	Programmaplan	
3.1	Programma Historisch Centrum Limburg	12
3.2	Algemene dekkingsmiddelen	12
3.3	Kosten van overhead	13
3.4	Bedrag voor vennootschapsbelasting	13
3.5	Bedrag voor onvoorzien	13
II	Paragrafen	
3.6	Verslaglegging	13
3.7	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
3.8	Onderhoud kapitaalgoederen	16
3.9	Financiering	16
3.10	Bedrijfsvoering	17
3.11	Verbonden partijen	17
3.12	Rechtmatigheid	17
3.13	Organisatiegegevens	17
3.14	Openbaarheid	18

4	Financiële begroting	19
4.1	III Baten en lasten met toelichting	20
4.2	IV Balans met toelichting	25
4.3	V Meerjarenraming 2026 – 2029 met toelichting	26
4.4	Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2027-2030	29
Bijlage	Overzicht DVO-partners HCL 2027	30

1 Algemeen

1.1 Gemeenschappelijke Regeling HCL

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL) is een openbaar lichaam dat voor haar deelnemers de volgende kerntaken uitvoert:

- Het verwerven, beheren en beschikbaar stellen van de archieven en collecties van de aangesloten overheden en van particuliere instanties of personen die archieven hebben ondergebracht bij het HCL;
- Het uitvoeren van de wettelijke taken aangaande de Archiefwet inclusief de taken op gebied van toezicht en advisering voor de aangesloten instanties met betrekking tot de inrichting van modern digitaal informatie- en archiefbeheer en duurzame bewaring;
- Het in de archiefbewaarplaatsen van het HCL ondergebrachte erfgoed toegankelijk maken en op eigentijdse wijze onder de aandacht brengen van een breed publiek.

Het HCL voert deze kerntaken uit binnen de kaders van een 4-jaarlijks te actualiseren Meerjarenbeleidsplan. Het jaar 2027 is het eerste uitvoeringsjaar van het Meerjarenbeleidsplan 2027–2030. Dit ondernemingsplan vertaalt voor het jaar 2027 de in het Meerjarenbeleidsplan opgenomen strategische koers naar concrete, SMART geformuleerde doelen en resultaten.

De context waarbinnen het HCL opereert is in 2026, met de toetreding van elf gemeenten en het Waterschap Limburg tot de gemeenschappelijke regeling, ingrijpend gewijzigd. Ook in 2027 ontstaat een nieuwe situatie: per 1 januari 2027 treedt de nieuwe Archiefwet in werking en treedt daaraan gekoppeld het Rijk uit de GR.

In de nieuwe Archiefwet ligt de nadruk op digitalisering, ketenverantwoordelijkheid en duurzaam informatiebeheer. Dit heeft invloed op de strategische koers van het HCL voor de komende jaren, welke in het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 is opgebouwd rond vijf pijlers:

1. Robuuste organisatie
2. Digitale dienstverlening
3. Toonaangevend toezicht & advies
4. Open toegankelijkheid
5. Verbindende samenwerking

1.2 Archiefbewaarplaatsen

Het HCL beheert twee archiefbewaarplaatsen:

- Locatie Maastricht, gelegen aan Sint Pieterstraat 7
- Locatie Heerlen, gelegen aan Navolaan 83

1.3 Wettelijk kader

1. Er is een openbaar lichaam, Historisch Centrum Limburg (HCL), gevestigd in de gemeente Maastricht.
2. Het HCL is ingesteld met het doel de belangen van de deelnemers bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Limburg en in de gemeentelijke archiefbewaarplaatsen van de gemeenten en het waterschap in gezamenlijkheid te behartigen.

3. Aan het bestuur van het HCL zijn daartoe de navolgende werkzaamheden, taken en bevoegdheden van de deelnemers overgedragen:
 - a. De beheerstaken, te onderscheiden in het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden, die berusten in de genoemde archiefbewaarplaatsen;
 - b. De taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 15, derde lid, 16, tweede lid, 19, 31 en 32, derde lid, en 37, derde lid, van de Archiefwet 1995;
 - c. De bevoegdheid van de Minister om op grond van de artikelen 25 en 26, tweede lid, van de Archiefwet 1995 de rijksarchivaris in de provincie aan te wijzen;
 - d. Het adviseren en het doen van voorstellen aan de deelnemers over de taken en bevoegdheden, die door de deelnemers worden uitgevoerd ingevolge de artikelen 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, eerste en tweede lid, 30 en 32, tweede lid, 35 en 37, tweede lid, van de Archiefwet 1995;
 - e. Het verrichten van door de deelnemers opgedragen andere taken die verband houden met de behartiging van de belangen, bedoeld in het tweede lid.
4. Het HCL stelt zich tevens ten doel het in de archiefbewaarplaatsen ondergebrachte cultuurhistorisch erfgoed van de deelnemers toegankelijk te maken voor en onder de aandacht te brengen van een breed publiek.
5. De deelnemers kunnen gezamenlijk algemene aanwijzingen geven omtrent de wijze waarop het HCL de belangen, bedoeld in het tweede lid, behartigt.
6. De deelnemers dragen er zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde beschikt over voldoende middelen om zijn verplichtingen te voldoen.
7. De voor de uitvoering van de GR HCL ter beschikking te stellen middelen worden door de deelnemers verschaft door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen op basis van een goedgekeurde begroting.
8. De bijdragen van de deelnemers worden jaarlijks aangepast in verband met de ontwikkeling van lonen en prijzen met een percentage, welke is gebaseerd op de ontwikkeling van het consumenten-prijsindex-cijfer (CPI).
9. De bijdragen worden verleend onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 4:34, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

1.4 Visie, missie en kernwaarden HCL

Missie HCL

HCL bewaart en verbindt het Limburgse geheugen en is een deskundige, betrouwbare partner in archiefbeheer, die informatie van gisteren en vandaag duurzaam beschikbaar maakt voor de samenleving van morgen.

Visie HCL

In 2030 staat HCL bekend als een toonaangevende en digitaal georiënteerde archiefbeheerder die Limburgse archieven en collecties duurzaam beheert, laagdrempelig beschikbaar maakt en betekenis geeft voor overheid en samenleving.

HCL ondersteunt en adviseert aangesloten overheidsorganisaties vanaf het moment van creatie van informatie en houdt toezicht op zorgvuldig en transparant informatiebeheer. HCL verbindt verleden, heden en toekomst en draagt zo bij aan democratie, vertrouwen en kennis van de Limburgse samenleving.

Kernwaarden

Het HCL handelt volgens een viertal kernwaarden: betrouwbaar, samenwerkend, deskundig en lerend.

- We zijn betrouwbaar, communiceren open en handelen integer. We zijn aanspreekbaar op onze woorden en daden en doen wat is afgesproken.
- We werken samen, zowel onderling als met onze partners, omdat we ervan overtuigd zijn dat het geheel meer is dan de som der delen.
- We zijn ter zake deskundig en stimuleren de ontwikkeling van individuele medewerkers.
- We staan open voor nieuwe ideeën, leren van zaken die niet goed gaan en verbeteren constant.

In lijn met het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 ontwikkelt het HCL zich tot een toonaangevende, digitaal georiënteerde archiefbeheerder en partner in (duurzaam) informatiebeheer. Digitalisering wordt daarbij niet primair opgevat als het digitaliseren van analoge collecties, maar als:

- het duurzaam beheren van digitale overheidsinformatie;
- het functioneren als regionaal digitaal knooppunt op het gebied van archief- en informatiebeheer;
- het faciliteren van hergebruik van betrouwbare gegevens door overheden en maatschappij;
- het ondersteunen van deelnemers vanaf het moment van informatiecreatie ("archive by design").

De maatschappelijke gebruikersgroep is daarbij breed. Het HCL bedient zowel ambtenaren van de aangesloten overheidsorganisaties, burgers, journalisten, onderzoekers, advocaten, architecten, nabestaanden en waarheidsvinders van het maatschappelijk democratisch geheugen. Het HCL borgt betrouwbare, vindbare en betekenisvolle informatie voor al deze doelgroepen.

Onze kernwaarden – betrouwbaar, samenwerkend, lerend en positief – vormen het fundament van ons handelen.

1.5 Onze archieven

Het HCL beheert circa 34 kilometer archief verdeeld over de archiefbewaarplaatsen in Maastricht en Heerlen. Dit omvat archieven van overheden, kerkgenootschappen, verenigingen, stichtingen, bedrijven, kastelen, families en personen. Naast deze archieven heeft het HCL omvangrijke collecties handschriften, almanakken, foto's, (land)kaarten, tekeningen, affiches, bidprentjes, briefhoofden en een bibliotheek.

Het HCL investeert daarnaast in de doorontwikkeling van een eigen e-depot, waarin overheden rechtstreeks hun digitale archieven kunnen onderbrengen. Meerdere GR-deelnemers maken op dit moment al gebruik van deze faciliteit.

In het kader van toegankelijkheid en beschikbaarstelling beschikt het HCL over twee studiezalen, in Maastricht en in Heerlen, die beiden meerdere dagen per week voor bezoekers en informatievragers geopend zijn. Daarnaast biedt het HCL een scanning-on-demand-service aan, waarmee informatievragers digitaal archieven kunnen aanvragen en ontvangen. Tegelijkertijd staan er miljoenen pagina's gescande documenten online ter inzage.

2 Werkzaamheden

2.1 Kerntaken

Het HCL voert voor haar deelnemers de volgende kerntaken uit:

- Het verwerven, beheren en beschikbaar stellen van de archieven en collecties van de aangesloten overheden en van particuliere instanties of personen die archieven hebben ondergebracht bij het HCL;
- Het uitvoeren van de wettelijke taken aangaande de Archiefwet en de taken op gebied van toezicht en advisering voor de aangesloten instanties met betrekking tot de inrichting van modern digitaal informatie- en archiefbeheer en duurzame bewaring;
- Het in de archiefbewaarplaatsen van het HCL ondergebrachte erfgoed toegankelijk maken en op eigentijdse wijze onder de aandacht brengen van een breed publiek.

Binnen de kaders van deze kerntaken onderscheidt het HCL voor 2027 expliciete doelstellingen voor ieder van de in het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 opgenomen vijf strategische pijlers.

2.2 Pijler 1: Robuuste organisatie

In 2027 richt het HCL zich op het robuust inrichten van de organisatie na schaalvergroting. Dit betekent dat de interne organisatie wordt geharmoniseerd en professioneel ingericht, passend bij de grotere schaal en het gewijzigde deelnemersveld. Processen zijn eenduidig beschreven en belegd, rollen en verantwoordelijkheden zijn helder vastgelegd en sturingsinformatie wordt structureel beschikbaar gesteld. Daarmee ontstaat een stabiele basis voor uitvoering, verantwoording en verdere ontwikkeling.

Focus 2027: intern op orde, procesgericht en financieel beheerst.

Doelen 2027:

- Vaststellen en implementeren van een organisatiebrede procesarchitectuur.
- Versterken van AO/IC en managementinformatie.
- Doorontwikkeling strategische personeelsplanning (SPP).
- Verduidelijken van rollen, verantwoordelijkheden en governance.
- BIO-compliance aantoonbaar geborgd.

Beoogde resultaten 2027:

- 100% kernprocessen beschreven en toegewezen aan proceseigenaren.
- Geactualiseerde P&C-cyclus met kwartaalrapportages.
- SPP gekoppeld aan meerjarenformatie en begroting 2028.
- Medewerkerstevredenheid $\geq 7,5$.
- Succesvolle interne BIO-audit zonder majeure bevindingen.

2.3 Pijler 2: Digitale dienstverlening

Het HCL positioneert zich in toenemende mate als digitaal knooppunt en duurzame archiefnutsvoorziening voor aangesloten organisaties. Het HCL ontwikkelt zich daarbij nadrukkelijk als regionaal centrum voor

digitaal archief- en informatiebeheer. Digitale overbrenging via het e-depot wordt de standaard werkwijze, en deelnemers worden ondersteund bij het duurzaam inrichten van hun informatiehuishouding. Het HCL faciliteert het duurzaam beheren, beschikbaar stellen en hergebruiken van digitale overheidsinformatie en vervult daarmee een structurele nutsfunctie binnen de regio.

Focus 2027: duurzaam digitaal archiefbeheer als regionale nutsfunctie.

Doelen 2027:

- Doorontwikkeling van het e-depot als:
 - regionale digitale archiefvoorziening,
 - autonome en duurzame databron,
 - integraal onderdeel van deelnemende informatiehuishoudingen.
- Harmonisatie van metadata- en datamodellen.
- Vaststellen data-opslag- en kostenbeheersingsstrategie.

Beoogde resultaten 2027:

- Minimaal 5 deelnemers actief aangesloten op het e-depot.
- Vastgestelde metadata-standaard HCL-breed toegepast.
- Data-opslagplan vastgesteld.

2.4 Pijler 3: Toonaangevend toezicht & advies

Het jaar 2027 staat in het teken van het uniform uitvoeren van toezicht en advisering conform nieuwe wetgeving. Met de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet wordt de toezichtfunctie herijkt en gestandaardiseerd. Alle deelnemers doorlopen eenzelfde toezichtcyclus en ontvangen periodiek toezicht en advies, met specifieke aandacht voor de implementatie van de nieuwe wettelijke eisen. Toezicht en advies worden integraal en risicogericht ingericht, zodat zij bijdragen aan duurzame verbetering van informatiebeheer.

Focus 2027: uniforme toezichtcyclus en positionering als kenniscentrum.

Doelen 2027:

- Uitvoering van de volledige toezichtcyclus voor alle deelnemers.
- Begeleiding van deelnemers in de implementatie van de nieuwe Archiefwet.
- Het aanbieden van structurele adviesdiensten rond "archive by design".

Beoogde resultaten 2027:

- 100% deelnemers voorzien van toezicht-rapportage.
- Minimaal 10 gerichte adviestrajecten duurzaam digitaal archiefbeheer.
- Publicatie van 2 kennisproducten (handreiking/whitepaper).

2.5 Pijler 4: Open toegankelijkheid

Het HCL richt zich in 2027 op het verder versterken van haar toegankelijkheid en maatschappelijke betekenis. Het HCL investeert daartoe in het optimale beheren van archieven om deze beschikbaar te houden voor de toekomst, in het toegankelijk en vindbaar maken van zijn collecties en in het vergroten van het publieksbereik. Daarbij gaat het zowel om fysieke als digitale toegankelijkheid, en om het delen van kennis en context. Door

gerichte communicatie, publieksactiviteiten en samenwerking met maatschappelijke partners wordt het Limburgse geheugen zichtbaar en relevant gehouden voor uiteenlopende doelgroepen.

Focus 2027: betrouwbare, gebruiksvriendelijke en duurzame beschikbaarstelling.

Doelen 2027:

- Verbetering digitale én fysieke toegankelijkheid.
- Voortzetting materiële verzorging en conservering.
- Voorbereiding transitie nieuw collectiebeheersysteem (CBS).

Beoogde resultaten 2027:

- 15% groei in digitale raadplegingen t.o.v. 2026.
- Depotcondities voldoen voor 95% aan norm.
- Besluitvorming en roadmap inzake implementatie en migratie CBS vastgesteld.
- Scanning-on-demand structureel ingericht.

2.6 Pijler 5: Verbindende samenwerking

In 2027 zoekt het HCL verdere verdieping ten aanzien van strategische samenwerking. Het HCL versterkt zijn positie in regionale en landelijke netwerken op het gebied van archief- en informatiebeheer. Door actieve deelname aan kennisnetwerken en het ontwikkelen van een gerichte communicatiestrategie wordt kennis gedeeld, expertise opgebouwd en de zichtbaarheid en impact van het HCL vergroot. Samenwerking wordt daarbij gezien als voorwaarde voor kwaliteit, innovatie en bestuurlijke verankering.

Focus 2027: samenwerken waar het versterkt.

Doelen 2027:

- Intensiveren ketensamenwerking (van archiefvormer tot en met archiefbeheerder).
- Heldere positionering in regionale en landelijke netwerken.
- Strategische communicatie richting deelnemers en partners.

Beoogde resultaten 2027:

- Herijkte samenwerkingsafspraken met relevante partners.
- Minimaal 3 gezamenlijke projecten gestart.
- Communicatiekalender uitgevoerd.

2.7 Financiële kader

Het ondernemingsplan wordt uitgevoerd binnen het vastgestelde meerjarige financiële kader 2027–2030.

Investeringen richten zich primair op:

1. wettelijke taken;
2. digitale archiefvoorziening;
3. beheer en behoud van analoge archieven (incl. wegwerken achterstanden);

4. toezicht & advies;
5. organisatieontwikkeling.

Voortgang wordt per kwartaal gemonitord via de P&C-cyclus.

2.8 Samenvattend

Het Ondernemingsplan 2027 operationaliseert het Meerjarenbeleidsplan 2027–2030 in concrete, meetbare resultaten.

Het HCL kiest in 2027 nadrukkelijk voor:

- het robuust inrichten van de organisatie na schaalvergroting;
- het positioneren van het HCL als digitaal knooppunt en duurzame archiefnutsvoorziening;
- het uniform uitvoeren van toezicht en advisering conform nieuwe wetgeving;
- het versterken van toegankelijkheid en maatschappelijke betekenis;
- het verdiepen van strategische samenwerking.

Zo blijft het Historisch Centrum Limburg een betrouwbare en toekomstbestendige archieforganisatie voor Zuid-Limburg — sterk in de toekomst van het verleden.



3 Beleidsbegroting

I Programmaplan

3.1 Programma Historisch Centrum Limburg

Het HCL kent één programma. Het HCL voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's. Er is binnen HCL sprake van beperkte mate van budgetverdeling met bijbehorende financiële mandaten.

In de loop van 2026 zal – naar aanleiding van de toetreding van een twaalfstal nieuwe GR partners tot de GR HCL en de beoogde uittreding van het Rijk per 1 januari 2027 – een nieuw Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 opgesteld, waarin onze missie, visie, ambities en strategie voor de komende jaren zijn vastgelegd. De voorliggende begroting 2027, alsmede de meerjarenraming 2028-2030, is opgesteld met de beoogde contouren van dit Meerjarenbeleidsplan in het achterhoofd.

Bestuurlijke en wettelijke wijzigingen

De archiefsector is volop in beweging, niet alleen op het gebied van digitalisering maar ook qua wettelijke ontwikkelingen. De wijziging van de Archiefwet heeft gevolgen voor de RHC's in Nederland en vraagt van het HCL een nieuwe bestuurlijke inrichting vanwege het bestuurlijke terugtreden van het Rijk uit de Gemeenschappelijke Regeling van het HCL, per 1 januari 2027. Tevens zijn op 1 januari 2026 een twaalfstal nieuwe partners in de GR HCL toegetreden, wat ten opzichte van voorgaande jaren tot een sterk gewijzigde bestuurlijke context heeft geleid. De implicaties van deze ontwikkelingen vormen een belangrijk contextueel kader dat onder voortdurende aandacht van bestuur en directie staat.

Transitie HCL

De impact van de herijking van de primaire processen richting digitalisering en het versterken van de robuustheid van de ondersteunende bedrijfsvoering op de organisatie is groot. Om als organisatie toekomstbestendig te zijn en te blijven wordt ook de komende jaren nog stevig op het transitieproces ingezet. Voor 2027 betreft het met name de afronding van het meerjarige project inzake duurzame versterking van het eigen informatiebeheer, de inrichting van een nieuw collectiebeheersysteem en het verder doorontwikkelen van het e-depot. Dit proces zal ook in de komende jaren de werkzaamheden van het HCL op een veelheid van terreinen, zowel binnen het primair proces als binnen de ondersteunende taken in de algemene bedrijfsvoering, sterk beïnvloeden.

3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Conform de Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL), artikel 27, worden de ter beschikking te stellen middelen verschaft door de deelnemers, door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen, op basis van de begroting. Deze zijn vermeld in de Financiële Begroting (onderdeel III) als 'bijdrage'. De aangekondigde juridische terugtrekking van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling heeft, volgens toezegging van de minister van OCW, geen financiële consequenties voor de hoogte van de huidige bijdrage. Wel zal er na uittreding niet langer sprake zijn van een lumpsumbijdrage maar van een SPUK-bijdrage, onder handhaving van een vergelijkbaar verantwoordingsregime als voorheen.

3.3 Kosten van overhead

De kosten voor de overhead van het HCL worden bepaald door de directe personele kosten van directie, management en bedrijfsvoering. Het betreft 22 medewerkers, die deels ook worden ingezet in het primaire proces of worden gefinancierd door derden. In 2027 bedragen deze kosten naar verwachting € 1.788.000, dat betekent een overhead van 21,4%.

3.4 Bedrag voor vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Het Nationaal Archief heeft overleg gevoerd met de Belastingdienst en het ministerie van Financiën over de positie van onder meer de RHC's in deze context. Hier is geen gemeenschappelijk standpunt uit gekomen. Het HCL heeft de standpunten ten aanzien van de vennootschapsbelasting met ABAB-adviseurs opgesteld en voorgelegd aan de belastingdienst. In september 2020 heeft de Belastingdienst per brief aangegeven dat de archieftaken die het HCL verricht ten behoeve van zowel haar GR-deelnemers als haar DVO-partners vallen onder de samenstellingsvrijstelling zoals bedoeld in artikel 8e van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Tevens heeft de Belastingdienst in deze brief aangegeven dat door het HCL geen fiscale onderneming wordt gedreven betreffende de dienstverlening aan Tracé en overige dienstverlening, en vennootschapsbelasting dus niet van toepassing is.

3.5 Bedrag voor onvoorzien

In de begroting van het HCL is geen bedrag opgenomen voor onvoorzien.

II Paragrafen

3.6 Verslaglegging

In de GR HCL (artikel 26-33) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR), de Gemeentewet en de Waterschapswet schrijven voor dat iedere GR begrotings- en verantwoordingsstukken opstelt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op het HCL; de betreffende stukken zijn conform de BBV opgesteld.

3.7 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het HCL in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Conform artikel 2 van de GR HCL heeft het HCL tot doel "de belangen van de deelnemers bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarpplaats in de provincie en de archiefbewaarpplaatsen van de gemeenten en het waterschap, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het HCL nagenoeg geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de overige reserve en bedraagt per 1 januari 2026 € 338.720. Dit betreft 9,4% van de deelnemersbijdragen in het HCL (referentiejaar 2025). Het weerstandsvermogen ligt daarbij lager dan de maximale reserve conform de GR HCL, waar in artikel 33 is opgenomen dat deze in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke deelnemersbijdragen mag bedragen.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:	Risico
a) Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Laag
b) Wijzigingen in SPUK-bijdrage of verantwoordingswijze Rijk	Laag
c) Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Laag
d) CAO aanpassingen en ww-verplichtingen	Laag
e) Calamiteiten ten aanzien van het gebouw of de archieven	Laag
f) Wijzigingen in btw-regime of regime vennootschapsbelasting	Laag
g) Vertraging in groeitempo e-depot inkomsten	Midden

Genomen risicomaatregelen:

Ad a)

Wijzigingen in de samenstelling van de GR of de bijdrage van deelnemers dienen altijd met unanimiteit genomen te worden, zodat deze eventualiteit zich niet eenzijdig voor kan doen zonder bijbehorende afspraken welke vooraf in de (meerjaren)begroting kunnen worden verwerkt

Ad b)

In de in het kader van uittreding met het Rijk afgesproken voorwaarden, is sprake van omzetting van de huidige lumpsumbijdrage naar een SPUK-bijdrage, waarvan hoogte, indexering en verantwoordingswijze vergelijkbaar zijn met de situatie van het Rijk als GR-deelnemer. De door het HCL daartoe uit te voeren taken zijn vastgelegd in de nieuwe Archiefwet 20XX, en kennen daardoor een stabiele, wettelijke basis. Indien als gevolg van toekomstige wetswijzigingen deze wettelijke basis zou veranderen en het HCL niet langer als archiefbewaarpplaats voor analoge Rijksarchieven binnen de provincie Limburg wordt aangewezen, dan ontvangt het HCL na beëindiging van de daaraan gekoppelde taakstelling nog voor een periode van 5 jaar de volledige SPUK-bijdrage van het laatste jaar voor beëindiging.

Ad c)

Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit en zakelijke diensten wordt gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, dan wel worden met opdrachtgever financiële afspraken gemaakt waardoor eventuele transitie- en ww-verplichtingen richting zittend personeel door opdrachtgever worden afgedekt.

Ad d)

In de begroting en meerjarenraming wordt er van uitgegaan dat de kosten van CAO aanpassingen structureel 1% hoger liggen dan de indexering van inkomsten.

Ad e)

Het HCL kent zowel een brand-, opstal als inboedelverzekering. Vanwege hun uniciteit zijn de archieven zelf niet verzekerd. Wel zijn in het gebouw een veelheid aan maatregelen (o.a. extra brandwerende deuren en waterdetectie, collectiehulpverleningsplan) genomen om het risico van calamiteiten in de archieven tot een minimum te beperken.

Ad f)

Ten aanzien van zowel btw als vennootschapsbelasting zijn er door de Belastingdienst uitspraken gedaan, waardoor het HCL goed weet welke regels in dezen op haar van toepassing zijn.

Ad g)

Het e-depot van het HCL is nog volop in ontwikkeling, zowel qua aan te bieden dienstverlening als qua aantal afnemende klanten. In de begroting 2027-2030 is echter voorzichtigheidshalve voor de periode 2028-2030 slechts een prijsindexatie conform verwachte CPI-ontwikkeling opgenomen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie weer, berekend op transactiebasis. In onderstaande tabel zijn de verwachtingen voor het begrotingsjaar en de meerjarenraming opgenomen.

EMU saldo (x € 1.000)	realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
	1242	317	597	775	549	291

Kengetallen

Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

	realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Netto schuldquote	< 0	< 0	< 0	< 0	< 0	< 0
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	< 0	< 0	< 0	< 0	< 0	< 0
Liquiditeits-ratio	6,30	7,96	7,87	8,05	8,07	7,57
Solvabiliteits-ratio	0,36	0,27	0,23	0,20	0,18	0,18
Structurele exploitatie-ruimte	7,98%	7,73%	5,10%	3,86%	3,02%	2,97%
Grond-exploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belasting-capaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Liquiditeitsratio

De liquiditeitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is (voor de korte termijn) aan haar financiële verplichtingen te voldoen en hangt samen met de beschikbaarheid van afdoende vlottende middelen (vlottende activa) om aan de kortlopende verplichtingen (vlottende passiva) te voldoen en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal of ratio. Onder liquiditeitsratio wordt verstaan de vlottende activa ten

opzichte van de vlottende passiva. De liquiditeitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een liquiditeitsratio van > 1 .

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De VNG gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het HCL een GR is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

3.8 Onderhoud kapitaalgoederen

Het HCL kent twee archiefbewaarplaatsen, gevestigd in Maastricht en in Heerlen. Het gebouw in Maastricht huurt hij van Rijksvastgoed. Het gebouw is niet in eigendom, maar sinds 1 januari 2019 komt het volledige onderhoud van het pand voor rekening van het HCL, waartoe hij vanuit het Rijk een jaarlijkse vergoeding ontvangt. Ten behoeve van het uitvoeren van het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Om voldoende middelen te hebben om het MJOP te kunnen uitvoeren, beschikt het HCL over een Egalisatievoorziening Groot Onderhoud Gebouwen.

De archiefbewaarplaats in Heerlen, gevestigd in de Christus Koning Kerk (CKK), wordt onderhouden voor rekening en risico van de gemeente Heerlen. Voor huur en onderhoud is het HCL een jaarlijkse vergoeding aan de gemeente Heerlen verschuldigd.

3.9 Financiering

Door het Algemeen Bestuur (AB) is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 1 januari 2026 wordt een bedrag van € 8.150.048 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt € 250.000.

De renterisiconorm is wettelijk vastgesteld op 20% van de begrotingsomvang. Van de langlopende schuld mag maximaal dat bedrag aan een renteherziening onderhevig zijn. De renterisiconorm is niet van toepassing voor het HCL.

3.10 Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam HCL staat het algemeen bestuur (AB). De voorzitter en twee¹ leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur (DB). De ambtelijke leiding van het HCL is belegd bij een door het algemeen bestuur benoemde algemeen directeur, die wordt bijgestaan door een adjunct-directeur, tevens hoofd bedrijfsvoering. Het HCL kent vier afdelingen (Dienstverlening en Publiekszaken, Archieven en Collecties, Toezicht en Advies, en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma verzorgen: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, dat direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.

3.11 Rechtmatigheid

In de GR HCL (GR HCL artikel 32) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Vanaf het boekjaar 2023 moet het dagelijks bestuur van het HCL de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. Ingevolge de (aanpassing van de) Gemeentewet, het BBV en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is een Intern Controle Plan (ICP) vastgesteld voor de verantwoording van de financiële rechtmatigheid.

In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met vastgestelde kaders en relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

3.12 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het HCL een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het HCL heeft geen verbonden partij.

3.13 Organisatiegegevens

Statutaire naam :	Historisch Centrum Limburg
Vestigingsplaats :	Maastricht
Rechtsvorm :	Openbaar lichaam op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
Locaties:	Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht Navolaan 83, 6414 HE Heerlen

Doelstelling

Het HCL heeft tot doel "de belangen van de deelnemers bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de

¹ Uitgaande van een effectieve uittreding van het Rijk per 1 januari 2027

rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen”.

Directie

De directie wordt gevoerd door algemeen directeur (1,0 fte) Senta Schiffeleers met ondersteuning van de adjunct-directeur (1,0 fte) Jeroen Bregman. De directie valt onder de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de directeur alsook adjunct-directeur ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Bestuur (per 1 januari 2017, op basis van namen bestuursleden per 1 maart 2026)

Naam	Namens	AB	DB
5.1.2e	Gemeente Landgraaf	Lid	Lid
5.1.2e	Waterschap Limburg	Lid	Lid
5.1.2e	Gemeente Heerlen	Lid	
5.1.2e	Gemeente Beek	Lid	
Manon Fokke	Gemeente Maastricht	Voorzitter	Voorzitter
5.1.2e	Gemeente Brunssum	Lid	
5.1.2e	Gemeente Voerendaal	Lid	
5.1.2e	Gemeente Vaals	Lid	
5.1.2e	Gemeente Meerssen	Lid	
5.1.2e	Gemeente Gulpen-Wittem	Lid	
5.1.2e	Gemeente Valkenburg ad Geul	Lid	
5.1.2e	Gemeente Simpelveld	Lid	
5.1.2e	Gemeente Kerkrade	Lid	
5.1.2e	Gemeente Eijsden-Margraten	Lid	

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum. Er is een vacatieregeling vastgesteld.

3.14 Openbaarheid

Conform artikel 3.5 van de Wet Open Overheid (WOO) worden het beleid en de uitvoering van de wetgeving verantwoord in het jaarverslag; hier is nog geen standaardmodel voor. Het HCL plaatst zoals voorgeschreven het de vastgestelde jaarstukken alsmede het ondernemingsplan inclusief begroting en meerjarenraming digitaal op Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP). Daarnaast worden deze gepubliceerd op onze website: www.historischcentrumlimburg.nl.

4. Financiële begroting

4.1 III Baten en lasten met toelichting

	Categorie	Subcategorie	FY 2025	Begroting 2026 (2e wijziging)	Begroting 2027
Baten	Algemene baten	Spuk bijdrage Rijk	0	0	-1.748.447
		Bijdrage GR partners	0	0	-3.072.972
		Bijdrage Rijk	-1.652.958	-1.714.164	0
		Incidentele bijdrage Rijk	-71.784	-63.441	0
		Bijdrage Gem Maastricht	-1.078.944	-1.024.997	0
		Bijdrage Gem Heerlen	-875.407	-831.637	0
		Bijdrage nieuwe GR partners	0	-1.018.658	0
		Bijdrage huur en onderhoud Rijk	-2.052.178	-2.113.744	-2.156.019
	Totaal algemene baten	-5.731.271	-6.766.642	-6.977.439	
	Directe baten	Programmabijdrage e-depot (Rijk)	-50.000	-50.000	0
		Opbrengsten bestuursovereenk. Provincie Limburg	-525.444	-535.953	-546.672
		DVO-opbrengsten overheden (incl AMV tm 2025)	-2.234.691	-334.287	-311.946
		E-depot opbrengsten	-120.703	-237.715	-257.193
		Additionele opbrengsten GR partners	0	-198.833	-204.432
		Opbrengsten diensten derden	-35.432	-43.730	-44.605
		Bijdrage Tracé	-146.609	-137.307	-140.109
	Totaal directe baten	-3.126.034	-1.551.634	-1.519.043	
	Overige baten	Rentebaten	-160.283	-160.000	-160.000
		Vrijval uit voorzieningen	-132.818	-132.818	-132.818
		Overige baten	-2.208	0	0
		Totaal overige baten	-295.309	-292.818	-292.818
Totaal	Totaal baten	-9.152.612	-8.611.093	-8.789.299	
Lasten	Personeelskosten	Salaris en sociale lasten	4.543.832	5.043.755	5.064.616
		Overige personele kosten	117.700	31.060	31.681
		Inhuur extern personeel	286.185	151.995	150.000
		Kosten opleiding en ontwikkeling	25.487	37.828	50.646
		Reis en verblijfkosten	6.791	72.927	73.065
		Totaal personeelskosten	4.979.995	5.337.565	5.370.009
	Huisvestingskosten	Huur	674.948	518.968	529.347
		Onderhoudskosten gebouwen	665.281	1.065.415	914.490
		Exploitatiekosten	132.674	175.000	190.000
		Overige huisvestingskosten	62.892	65.639	66.951
	Totaal huisvestingskosten	1.535.795	1.825.021	1.700.788	
	Directe	Directe kosten archieven en collecties	194.101	356.034	363.155
		Directe kosten publieke dienstverlening	33.700	34.374	34.374
		Directe kosten T&A en e-depot	55.415	106.314	109.034
		Projectkosten	41.621	0	0
	Totale directe materiële lasten	324.928	496.722	506.563	
	ICT-kosten	ICT kosten	443.456	474.308	483.794
		Totale kosten ICT en kantoorautomatisering	443.456	474.308	483.794
	Algemene organisatie kosten	Kosten bestuur en OR	2.011	1.301	2.000
		Marketing, PR en communicatie	18.548	18.324	18.690
		Externe ondersteuning	386.635	281.753	250.000
		Kantoor & kantine	25.554	26.065	26.586
		Kopieer, telefoon en portokosten	36.762	37.497	38.247
		Verzekeringen & abonnementen	64.779	55.386	67.396
		Overige algemene kosten	3.811	370	3.965
	Totaal algemene organisatie kosten	538.100	420.696	406.885	
	Kapitaallasten	Bank en rente	1.045	1.000	1.000
		Afschrijvingskosten	89.919	100.000	100.000
		Totaal kapitaallasten	90.964	101.000	101.000
Dotaties, onttrekkingen en overige lasten	Dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	296.361	327.362	508.682	
	Onttrekking bestemmingsreserve DTR gelden	0	-81.018	-80.000	
	Dotatie bestemmingsreserve Rijk	0	84.301	0	
	Dotatie/onttrekking algemene reserve	0	-42.377	0	
	Dotatie voorziening transitie HCL	0	-105.987	0	
	Dotatie/onttrekking voorziening AMV	0	-226.500	-208.422	
Totaal dotaties, onttrekkingen en overige lasten	296.361	-44.219	220.260		
Totaal	Totaal lasten	8.209.600	8.611.093	8.789.299	
RESULTAAT		-943.013	0	0	

De als vertrekpunt voor de begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030 gehanteerde begroting 2026 (2^e wijziging), is onder voorbehoud van instemming met de 2^e wijziging door het Dagelijks Bestuur van de GR HCL op 25 maart 2026 en vaststelling van de 2^e wijziging door het Algemeen Bestuur van de GR HCL tijdens haar vergadering van 8 april 2026.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op diverse posten in de begroting.

Algemene baten - Bijdragen

De algemene baten bestaan uit de SPUK-bijdrage van het Rijk, de huur- en onderhoudsbijdrage Rijk en de deelnemersbijdragen van de deelnemers in de GR HCL. Per deelnemer is de begrote bijdrage voor 2027 als volgt:

Gemeente Beek	€	57.559
Gemeente Brunssum	€	53.916
Gemeente Eijsden-Margraten	€	95.628
Gemeente Gulpen-Wittem	€	94.171
Gemeente Heerlen	€	893.703
Gemeente Kerkrade	€	163.934
Gemeente Landgraaf	€	182.149
Gemeente Maastricht	€	1.101.494
Gemeente Meerssen	€	69.217
Gemeente Simpelveld	€	55.009
Gemeente Vaals	€	54.645
Gemeente Valkenburg ad Geul	€	88.707
Gemeente Voerendaal	€	72.495
Waterschap Limburg	€	90.346

Directe baten - Programmabijdrage e-depot

Ten behoeve van de ontwikkeling en inrichting van een eigen e-depotvoorziening ontving het HCL de afgelopen jaren vanuit het Rijk een jaarlijkse bijdrage van €50.000, welke begrotingstechnisch werden toegevoegd aan de post programmabijdrage e-depot (DTR-gelden). Vanaf 2027 eindigt deze bijdrage.

Directe baten - DVO-opbrengsten Provincie

De DVO-opbrengsten Provincie betreffen de opbrengsten archiefbeheer, conform de Bestuursovereenkomst decentralisatie overheidsarchieven uit 2012.

Directe baten - DVO-opbrengsten overheden

Dit betreft de DVO-opbrengsten voortvloeiend uit wettelijke taken – archiefbeheer, toezicht en advies – zoals door het HCL in de vorm van een dienstverleningsovereenkomst voor overheden, zijnde geen GR-deelnemer, wordt verzorgd.

Directe baten – E-depot opbrengsten

Deze post omvat de opbrengsten van e-depot dienstverlening aan GR-deelnemers.

Directe baten – Additionele opbrengsten GR-deelnemers

Dit betreft opbrengsten voor additioneel afgenomen diensten door GR-deelnemers, zoals scanning on demand services en uren toezicht en advies boven het aantal drempeluren welke in de lumpsumbijdrage zijn inbegrepen.

Directe baten - bijdrage Tracé

De bijdrage Tracé omvat een vergoeding voor de inwoning van het SHCL in het gebouw van het HCL in Maastricht.

Overige baten – vrijval uit voorzieningen

In 2020 is de Voorziening huurverplichtingen CKK ingericht, ter gedeeltelijke dekking van in de toekomst verschuldigde huurkosten van de archiefbewaarplaats in Heerlen, welke is gevestigd in de voormalige Christus Koningkerk (CKK). Hiertoe is in 2022 een huurovereenkomst met Heerlen gesloten met een looptijd van 10 jaar. Op basis van deze overeenkomst bedragen vanaf 1 augustus 2023 de jaarlijkse huurkosten inclusief onderhoud €360.000, jaarlijks te indexeren conform CPI.

Ter gedeeltelijke dekking van de kosten van huur en onderhoud van de CKK over de periode 2023-2032 zijn de sinds toetreding van de gemeente Heerlen tot de GR HCL niet in rekening gebrachte huurkosten over de jaren 2020 t/m juli 2023 toegevoegd aan de post Voorziening huurverplichtingen CKK. Vanaf augustus 2023 valt gedurende de looptijd van de huurovereenkomst jaarlijks een bedrag van €129.000 uit deze voorziening vrij.

Personele lasten – salaris- en sociale lasten

In de begroting is voor 2027 uitgegaan van een stijging van de CAO-kosten met 3%, welke gedeeltelijk wordt opgevangen door het selectief niet vervangen van medewerkers die met pensioen gaan.

Personele lasten – reis- en verblijfskosten

In de CAO SGO 2025-2027 is een reiskostenregeling voor woon-werkverkeer afgesproken, welke in de begroting is vertaald in een additionele kostenpost van gemiddeld € 1.000 per medewerker per jaar.

Personele lasten – kosten opleiding en ontwikkeling

Voor 2027 wordt in de begroting een bedrag van 1% van de loonsom opgenomen voor kosten van opleiding en ontwikkeling van medewerkers.

Huisvesting – huur

Onder deze begrotingspost vallen de huurkosten voor de archiefbewaarplaats Maastricht (gehuurd van het Rijk) en de archiefbewaarplaats Heerlen (gehuurd van de gemeente Heerlen). De ontwikkeling van de huurkosten vindt voor locatie Maastricht plaats op basis van een geïndexeerde ontwikkeling van de boekwaarde, voor locatie Heerlen op basis van de ontwikkeling van de CPI. In het kader van de voor 2026 en verder afgesloten huurovereenkomst met het Rijk zijn daarbij een aantal gerelateerde kosten, zoals de opslag voor de kosten van dienstverlening vanuit het Rijksvastgoedbedrijf, niet langer of slechts beperkt in de huurprijs verdisconteerd.

Huisvesting - onderhoudskosten gebouwen

De post Onderhoudskosten heeft betrekking op de door het HCL gemaakte kosten voor het onderhoud van de archiefbewaarplaats in Maastricht, dat tot de stelselwijziging inzake onderhoud per 2019 voor rekening van het Rijksvastgoedbedrijf kwam. De jaarlijkse omvang van de post Onderhoudskosten wordt ingeschat op basis van een in 2025 geactualiseerd MJOP. Ter dekking van deze kosten ontvangt het HCL van het Rijk een jaarlijkse vergoeding. De kosten voor het onderhoud van de archiefbewaarplaats Heerlen maken onderdeel uit van de huurovereenkomst tussen HCL en de gemeente Heerlen inzake de CKK.

Huisvesting – exploitatiekosten

Deze post omvat de kosten voor gas, elektriciteit en water, alsmede de kosten voor tuinonderhoud, bewaking en schoonmaak.

Directe materiële lasten – directe kosten archieven en collecties

Deze begrotingspost omvat alle materiële kosten die rechtstreeks zijn toe te schrijven aan het behoud en beheer van de analoge archieven, waaronder de kosten van verpakkingsmaterialen en collectiebeheer.

Directe materiële lasten – directe kosten publieke dienstverlening

De begrotingspost Directe kosten publieke dienstverlening betreft de directe materiële kosten verbonden aan de studiezaal en het vergroten van het publieksbereik.

Directe materiële lasten – directe kosten e-depot

De directe kosten e-depot hebben betrekking op de licentie- en ontwikkelkosten gerelateerd aan het eigen HCL e-depot.

ICT en automatisering – ICT kosten

De post ICT-kosten heeft betrekking op de door het HCL gemaakte ICT-kosten voor werkplekbeheer en kantoorautomatisering (overeenkomst met Solido), data-opslagkosten, en randapparatuur, zoals printers. Ook de kosten van iBabs en de licentiekosten van de DMS-voorziening vallen onder deze post.

Algemene organisatiekosten – externe ondersteuning

De kosten van externe ondersteuning betreft zowel de kosten gekoppeld aan het onderbrengen van de P&O diensten en salarisverwerking bij de gemeente Maastricht en de accountantskosten, alsook de kosten van externe inhuur gerelateerd aan de verdere doorontwikkeling van het HCL.

Overige lasten – dotatie voorziening groot onderhoud gebouw

Sinds 2019 is het HCL zelf verantwoordelijk voor het meerjarenonderhoud van de archiefbewaarpplaats in Maastricht. Om in de bijbehorende onderhoudskosten te kunnen voorzien, doteert hij jaarlijks de niet-aangewende Rijksbijdrage voor huisvesting en onderhoud aan de post Voorziening groot onderhoud gebouwen.

Overige lasten – onttrekking bestemmingsreserve DTR-gelden

Dit betreft het aanwenden van een deel van de geormerkte bijdrage van het Rijk ten behoeve van de doorontwikkeling van het e-depot van HCL.

Overige lasten – onttrekking voorziening AMV

Dit betreft een onttrekking ten behoeve van het betalen van de salaris- en uitkeringslasten van (voormalige) HCL medewerkers die bij beëindiging van het project AMV per 31 december 2025 boventallig werden. Het betreft vier medewerkers, waarvan er drie tot aan hun pensionering binnen het HCL op tijdelijk toegevoegde functies herplaatst zijn. Twee van deze drie medewerkers gaan in het 4^e kwartaal van 2027 met pensioen, de derde medewerker eind juni 2029.

De beschikbare middelen in deze voorziening komen voort uit de in de periode 2021-2025 gerealiseerde overwaarde op het project AMV. Aanwending van deze voorziening vindt plaats vanaf januari 2026.

4.2 IV Balans met toelichting

	Realisatie 2025	Prognose 2026	Prognose 2027
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	0	0	0
Materiële vaste activa	319.546	311.546	302.046
Financiële vast activa	0	0	0
Totaal vaste activa	319.546	311.546	302.046
Vlottende activa			
Vorderingen	2.194.483	2.238.372	2.283.140
Liquide middelen	8.376.748	6.236.216	6.316.007
Totaal vlottende activa	10.571.231	8.474.588	8.599.147
Totaal activa	10.890.778	8.786.134	8.901.193
Passiva			
Eigen vermogen	3.913.958	2.331.288	2.040.791
Voorzeningen	5.299.371	5.390.273	5.768.137
Schulden op korte termijn	1.677.449	1.064.573	1.092.265
Totaal passiva	10.890.778	8.786.134	8.901.193
Specificatie/saldi eigen vermogen en voorzeningen			
Eigen vermogen:			
Bestemmingsreserve MG Limburg	147.910	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering MG	3.170	0	0
Bestemmingsreserve restauratie registers	6.261	0	0
Bestemmingsreserve DTR-gelden	401.018	320.000	240.000
Bestemmingsreserve legaat	9.860	0	0
Bestemmingsreserve AMV	698.127	471.627	263.205
Bestemmingsreserve restant vakantiedagen	238.671	243.444	248.313
Bestemmingsreserve WW verplichting	329.943	281.943	275.000
Bestemmingsreserves Gemeente Maastricht	485.044	485.044	485.044
<i>Bestemmingsreserves Gemeente Heerlen</i>	310.811	224.811	224.811
Bestemmingsreserves Adopteer archief	1.410	0	0
Overige (algemene) reserves	338.720	304.419	304.419
Resultaat boekjaar	943.013	0	0
Totaal eigen vermogen	3.913.958	2.331.288	2.040.791
Voorzeningen:			
Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding	11.455	7.637	3.819
Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen	4.096.024	4.423.386	4.932.068
Voorziening verlofsparen	107.655	110.000	112.000
Voorziening transitie HCL	105.987	0	0
Egalisatierekening bijdrage huurverplichting CKK	978.250	849.250	720.250
Totaal voorzieningen	5.299.371	5.390.273	5.768.137

4.3 V Meerjarenraming met toelichting

Op enkele begrotingsposten na, is de meerjarenraming een extrapolatie van de begroting 2027.

	Categorie	Subcategorie	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	Algemene baten	Spuk bijdrage Rijk	-1.748.447	-1.783.416	-1.819.085	-1.855.466
		Bijdrage GR partners	-3.072.972	-3.137.459	-3.204.284	-3.268.369
		Bijdrage huur en onderhoud Rijk	-2.156.019	-2.199.140	-2.243.122	-2.287.985
		Totaal algemene baten	-6.977.439	-7.120.015	-7.266.491	-7.411.821
	Directe baten	Opbrengsten bestuursovereenk. Provincie Limburg	-546.672	-557.605	-568.757	-580.133
		DVO-opbrengsten overheden (incl AMV tm 2025)	-311.946	-318.185	-324.549	-331.040
		E-depot opbrengsten	-257.193	-262.337	-267.583	-272.935
		Additionele opbrengsten GR partners	-204.432	-208.521	-212.691	-216.945
		Opbrengsten diensten derden	-44.605	-45.497	-46.407	-47.335
		Bijdrage Tracé	-140.109	-142.911	-145.769	-148.685
		Publieksinkomsten	-14.086	-14.367	-14.655	-14.948
		Totaal directe baten	-1.519.043	-1.549.423	-1.580.412	-1.612.020
	Overige baten	Rentebaten	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
		Vrijval uit voorzieningen	-132.818	-132.818	-129.000	-129.000
		Totaal overige baten	-292.818	-292.818	-289.000	-289.000
Totaal	Totaal baten	-8.789.299	-8.962.257	-9.135.903	-9.312.841	
Lasten	Personeelskosten	Salaris en sociale lasten	5.064.616	5.108.359	5.154.096	5.246.240
		Overige personele kosten	31.681	32.315	32.961	33.620
		Inhuur extern personeel	150.000	125.000	100.000	100.000
		Kosten opleiding en ontwikkeling	50.646	63.854	77.311	91.809
		Reis en verblijfkosten	73.065	74.527	76.017	77.538
	Totaal personeelskosten	5.370.009	5.404.055	5.440.386	5.549.207	
	Huisvestingskosten	Huur	529.347	539.934	550.733	561.747
		Onderhoudskosten gebouwen	914.490	757.265	1.025.062	1.720.023
		Exploiatiekosten	190.000	185.000	210.000	210.000
		Overige huisvestingskosten	66.951	68.290	69.656	71.049
	Totaal huisvestingskosten	1.700.788	1.550.489	1.855.451	2.562.820	
	Directe materiële lasten	Directe kosten archieven en collecties	363.155	370.418	377.826	385.383
		Directe kosten publieke dienstverlening	34.374	35.061	35.763	36.478
		Directe kosten T&A en e-depot	109.034	111.806	114.630	117.509
		Projectkosten	0	0	0	0
	Totale directe materiële lasten	506.563	517.285	528.219	539.370	
	ICT-kosten	ICT kosten	483.794	493.470	503.339	513.406
		Totale kosten ICT en kantoorautomatisering	483.794	493.470	503.339	513.406
	Algemene organisatie kosten	Kosten bestuur en OR	2.000	2.000	2.000	2.000
		Marketing, PR en communicatie	18.690	19.064	19.445	19.834
		Externe ondersteuning	250.000	225.000	200.000	200.000
		Kantoor & kantine	26.586	27.118	27.660	28.214
		Kopieer, telefoon en portokosten	38.247	39.012	39.792	40.588
		Verzekeringen & abonnementen	67.396	68.744	70.119	71.521
		Overige algemene kosten	3.965	4.044	4.125	4.208
	Totaal algemene organisatie kosten	406.885	384.983	363.142	366.365	
	Kapitaallasten	Bank en rente	1.000	1.000	1.000	1.000
		Afschrijvingskosten	100.000	100.000	100.000	100.000
	Totaal kapitaallasten	101.000	101.000	101.000	101.000	
	Dotaties, onttrekkingen en overige lasten	Dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	508.682	696.941	460.328	-202.286
Onttrekking bestemmingsreserve DTR gelden		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	
Dotatie/onttrekking voorziening AMV		-208.422	-105.966	-35.962	-37.041	
Totaal dotaties, onttrekkingen en overige lasten		220.260	510.975	344.366	-319.327	
Totaal	Totaal lasten	8.789.299	8.962.257	9.135.903	9.312.841	
RESULTAAT			0	0	0	0

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste posten in de meerjarenraming.

Algemene baten - Bijdragen

De algemene baten bestaan uit de SPUK-bijdrage van het Rijk, de huur- en onderhoudsbijdrage Rijk en de deelnemersbijdragen van de deelnemers in de GR HCL. In de meerjarenraming wordt voor de jaren 2028-2030 uitgegaan van een jaarlijkse indexatie, overeenkomend met de verwachte ontwikkeling van de CPI.

Directe baten - DVO-opbrengsten Provincie

De DVO-opbrengsten Provincie betreffen de opbrengsten archiefbeheer, conform de Bestuursovereenkomst decentralisatie overheidsarchieven uit 2012. Ook hier wordt uitgegaan van een jaarlijkse indexatie van 2% voor de periode 2028-2030.

Directe baten - DVO-opbrengsten overheden

Dit betreft de DVO-opbrengsten voortvloeiend uit wettelijke taken – archiefbeheer, toezicht en advies – zoals door het HCL in de vorm van een dienstverleningsovereenkomst voor overheden, zijnde geen GR-deelnemer, wordt verzorgd. Er wordt voor de periode 2028-2030 in de begroting uitgegaan dat het huidige aantal DVO-partners gelijk blijft, met qua baten een jaarlijkse indexering van 2%.

Directe baten – E-depot opbrengsten

Deze post omvat de opbrengsten van e-depot dienstverlening aan de GR-deelnemers Beek, Brunssum en Heerlen en de DVO-partner Beekdaelen. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe wordt er voor de jaren 2028-2030 vanuit gegaan dat het aantal overheden dat gebruik maakt van het e-depot niet toeneemt, en wordt er ten aanzien van de huidige e-depot opbrengsten alleen uitgegaan van een jaarlijkse indexering van 2%.

Directe baten – Additionele opbrengsten GR-deelnemers

Dit betreft opbrengsten voor additioneel afgenomen diensten door GR-deelnemers, zoals scanning on demand services en uren toezicht en advies boven het aantal drempeluren welke in de lumpsumbijdrage zijn inbegrepen. Deze opbrengsten fluctueren jaarlijks per deelnemer, afhankelijk van afgenomen dienstverlening. Ten behoeve van de meerjarenraming 2028-2030 wordt er vanuit gegaan dat de totale opbrengsten gelijk zullen blijven, en alleen worden geïndexeerd voor de verwachte CPI-ontwikkeling van 2% per jaar.

Directe baten - bijdrage Tracé

De bijdrage Tracé omvat een vergoeding voor de inwoning van het SHCL in het gebouw van het HCL in Maastricht. Ook deze opbrengsten worden in de meerjarenraming jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Overige baten – vrijval uit voorzieningen

In 2020 is de Voorziening huurverplichtingen CKK ingericht, ter gedeeltelijke dekking van in de toekomst verschuldigde huurkosten van de archiefbewaarplaats in Heerlen, welke is gevestigd in de voormalige Christus Koningkerk (CKK). Hiertoe is in 2022 een huurovereenkomst met Heerlen gesloten met een looptijd van 10 jaar. Op basis van deze overeenkomst bedragen vanaf 1 augustus 2023 de jaarlijkse huurkosten inclusief onderhoud €360.000, jaarlijks te indexeren conform CPI.

Ter gedeeltelijke dekking van de kosten van huur en onderhoud van de CKK over de periode 2023-2032 zijn de sinds toetreding van de gemeente Heerlen tot de GR HCL niet in rekening gebrachte huurkosten over de jaren 2020 t/m juli 2023 toegevoegd aan de post Voorziening huurverplichtingen CKK. Vanaf augustus 2023 valt gedurende de looptijd van de huurovereenkomst jaarlijks een bedrag van €129.000 uit deze voorziening vrij.

Personele lasten – salaris- en sociale lasten

In de meerjarenraming is voor de hele periode 2028-2030 uitgegaan van een jaarlijkse stijging van de CAO-kosten met 3%, welke gedeeltelijk wordt opgevangen door het selectief niet vervangen van medewerkers die met pensioen gaan.

Personele lasten – kosten opleiding en ontwikkeling

Als gevolg van digitalisering, interne professionalisering en de in het Meerjarenbeleidsplan opgenomen doel om voor de GR-deelnemers de rol van regionaal kenniscentrum voor het archief- en informatiebeheer te gaan vervullen, wordt er de komende jaren ook geïnvesteerd in de ontwikkeling van de eigen medewerkers. In de

meerjarenraming voor 2028-2030 wordt daartoe in de begroting voor 2028 een bedrag van 1,25% van de loonsom opgenomen voor kosten van opleiding en ontwikkeling, in 2029 1,5% en in 2030 1,75%.

Huisvesting – huur

Onder deze begrotingspost vallen de huurkosten voor de archiefbewaarplaats Maastricht (gehuurd van het Rijk) en de archiefbewaarplaats Heerlen (gehuurd van de gemeente Heerlen). De ontwikkeling van de huurkosten vindt voor locatie Maastricht plaats op basis van een geïndexeerde ontwikkeling van de boekwaarde, voor locatie Heerlen op basis van de ontwikkeling van de CPI.

Huisvesting - onderhoudskosten gebouwen

De post Onderhoudskosten heeft betrekking op de door het HCL gemaakte kosten voor het onderhoud van de archiefbewaarplaats in Maastricht, dat tot de stelselwijziging inzake onderhoud per 2019 voor rekening van het Rijksvastgoedbedrijf kwam. De jaarlijkse omvang van de post Onderhoudskosten wordt ingeschat op basis van een in 2025 geactualiseerd MJOP. Ter dekking van deze kosten ontvangt het HCL van het Rijk een jaarlijkse vergoeding. De kosten voor het onderhoud van de archiefbewaarplaats Heerlen maken onderdeel uit van de huurovereenkomst tussen HCL en de gemeente Heerlen inzake de CKK.

Huisvesting – exploitatiekosten

Deze post omvat de kosten voor gas, elektriciteit en water, alsmede de kosten voor tuinonderhoud, bewaking en schoonmaak.

Directe materiële lasten – directe kosten archieven en collecties

Deze begrotingspost omvat alle materiële kosten die rechtstreeks zijn toe te schrijven aan het behoud en beheer van de analoge archieven, waaronder de kosten van verpakkingsmaterialen en collectiebeheer.

Directe materiële lasten – directe kosten publieke dienstverlening

De begrotingspost Directe kosten publieke dienstverlening betreft de directe materiële kosten verbonden aan de studiezaal en het vergroten van het publieksbereik.

Directe materiële lasten – directe kosten e-depot

De directe kosten e-depot hebben betrekking op de licentie- en ontwikkelkosten gerelateerd aan het eigen HCL e-depot.

ICT en automatisering – ICT kosten

De post ICT-kosten heeft betrekking op de door het HCL gemaakte ICT-kosten voor werkplekbeheer en kantoorautomatisering (overeenkomst met Solido), data-opslagkosten, en randapparatuur, zoals printers. Ook de kosten van iBabs en de licentiekosten van de DMS-voorziening vallen onder deze post.

Algemene organisatiekosten – externe ondersteuning

De kosten van externe ondersteuning betreft zowel de kosten gekoppeld aan het onderbrengen van de P&O diensten en salarisverwerking bij de gemeente Maastricht en de accountantskosten, alsook de kosten van externe inhuur gerelateerd aan de verdere doorontwikkeling van het HCL.

Overige lasten – dotatie voorziening groot onderhoud gebouw

Sinds 2019 is het HCL zelf verantwoordelijk voor het meerjarenonderhoud van de archiefbewaarplaats in Maastricht. Om in de bijbehorende onderhoudskosten te kunnen voorzien, is ten behoeve van de meerjarenraming voorzien dat zij jaarlijks de niet-aangewende Rijksbijdrage voor huisvesting en onderhoud doteert aan de post Voorziening groot onderhoud gebouwen.

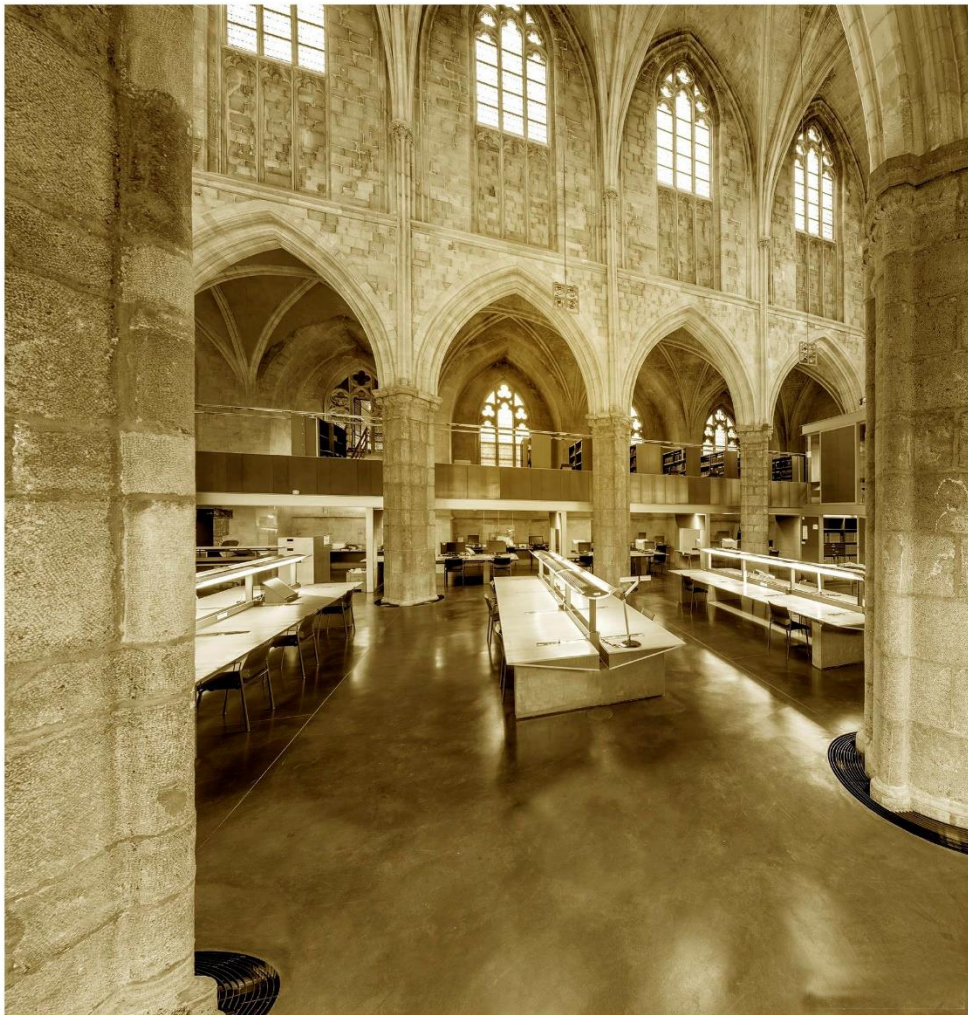
Overige lasten – onttrekking bestemmingsreserve DTR-gelden

Dit betreft het aanwenden van een deel van de geormerkte bijdrage van het Rijk ten behoeve van de doorontwikkeling van het e-depot van HCL.

Overige lasten – onttrekking voorziening AMV

Dit betreft een onttrekking ten behoeve van het betalen van de salaris- en uitkeringslasten van (voormalige) HCL medewerkers die bij beëindiging van het project AMV per 31 december 2025 boventallig werden. Het betreft vier medewerkers, waarvan er drie tot aan hun pensionering binnen het HCL op tijdelijk toegevoegde functies herplaatst zijn. Twee van deze drie medewerkers gaan in het 4^e kwartaal van 2027 met pensioen, de derde medewerker eind juni 2029.

De beschikbare middelen in deze voorziening komen voort uit de in de periode 2021-2025 gerealiseerde overwaarde op het project AMV.



4.4 VI Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2027-2030

	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	302.046	290.546	278.546	266.746
Financiële vast activa	0	0	0	0
Totaal vaste activa	302.046	290.546	278.546	266.746
Vlottende activa				
Vorderingen	2.283.140	2.328.803	2.375.379	2.422.886
Liquide middelen	6.316.007	6.695.628	6.913.151	6.459.295
Totaal vlottende activa	8.599.147	9.024.431	9.288.529	8.882.182
Totaal activa	8.901.193	9.314.977	9.567.076	9.148.928
Passiva				
Eigen vermogen	2.040.791	1.859.792	1.748.895	1.637.022
Voorzieningen	5.768.137	6.334.259	6.667.587	6.338.301
Schulden op korte termijn	1.092.265	1.120.926	1.150.593	1.173.605
Totaal passiva	8.901.193	9.314.977	9.567.076	9.148.928
Specificatie/saldi eigen vermogen en voorzieningen				
Eigen vermogen:				
Bestemmingsreserve MG Limburg	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering MG	0	0	0	0
Bestemmingsreserve restauratie registers	0	0	0	0
Bestemmingsreserve DTR-gelden	240.000	160.000	80.000	0
Bestemmingsreserve legaat	0	0	0	0
Bestemmingsreserve AMV	263.205	157.239	121.277	84.236
Bestemmingsreserve restant vakantiedagen	248.313	253.279	258.345	263.512
Bestemmingsreserve WW verplichting	275.000	275.000	275.000	275.000
Bestemmingsreserves Gemeente Maastricht	485.044	485.044	485.044	485.044
<i>Bestemmingsreserves Gemeente Heerlen</i>	224.811	224.811	224.811	224.811
Bestemmingsreserves Adopteer archief	0	0	0	0
Overige (algemene) reserves	304.419	304.419	304.419	304.419
Resultaat boekjaar	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	2.040.791	1.859.792	1.748.895	1.637.022
Voorzieningen:				
Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding	3.819	0	0	0
Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen	4.932.068	5.629.009	6.089.337	5.887.051
Voorziening verlofsparen	112.000	114.000	116.000	118.000
Voorziening transitie HCL	0	0	0	0
Egalisatierekening bijdrage huurverplichting CKK	720.250	591.250	462.250	333.250
Totaal voorzieningen	5.768.137	6.334.259	6.667.587	6.338.301

Bijlage : Overzicht DVO-partners HCL 2027*

Gemeente Beekdaelen

Gemeenschappelijke Regeling Gegevenshuis
Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid Limburg
Gemeenschappelijke Regeling ISD BOL
Gemeenschappelijke Regeling ISD Kompas
Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg
Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Limburg
Gemeenschappelijke Regeling RD4
Gemeenschappelijke Regeling Solido
Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio
Gemeenschappelijke Regeling WOZL
Gemeenschappelijke Regeling Zorg en Veiligheidshuis Parkstad

Provincie Limburg

* Stand van zaken per 1 maart 2026



Aan:

De Minister van OCW, het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg en het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van de gemeenten Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Simpelveld, Vaals, Valkenburg a/d Geul en Voerendaal

Datum	7 april 2026		
Onderwerp	Aanbieding concept jaarverslag, jaarrekening en accountantsverslag 2025 HCL		
Kenmerk	26.0032/SS-jb	Uw kenmerk	--
Bijlage(n)	3	Behandeld door	Senta Schiffeleers

Geachte leden van het college en de raad, geacht algemeen bestuur, geachte Minister,

Namens het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg (HCL) bieden wij u bijgaand ter informatie aan:

- Het concept jaarverslag over 2025
- De voorlopige jaarrekening 2025
- Het accountantsverslag 2025

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is bepaald dat de voorlopige jaarrekening voor 30 april ter informatie aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg en de Minister van OCW dient te worden verzonden.

De concept jaarstukken sturen wij u ter informatie toe, conform de wettelijke voorschriften. Anders dan met betrekking tot de ontwerpbegroting, hebben gemeenteraden, het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg en de Minister van OCW geen bevoegdheid om een zienswijze over de jaarrekening bij het Dagelijks Bestuur in te dienen.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 1 april jl. de concept jaarrekening inclusief accountantsverslag besproken, waarna deze ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd. Het Dagelijks Bestuur legt hiermee verantwoording af over het afgelopen begrotingsjaar aan het Algemeen Bestuur.

Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli 2026, aan gedeputeerde staten van de provincie, de Minister, de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het waterschap.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Historisch Centrum Limburg,
Namens deze,
de voorzitter,

5.1.2e



Manon Fokke



2025
JAARVERSLAG
historisch centrum limburg

Jaarverslag 2025

historisch centrum limburg

Sint Pieterstraat 7
6211JM Maastricht
+31(0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl / www.historischcentrumlimburg.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Organisatie	7
0.1 De gemeenschappelijke regeling HCL	7
0.2 Ontwikkelingen inzake de Archiefwet 20XX	7
0.3 Directeurswisseling	7
0.4 Strategische pijlers en meerjarenbeleidsplan	7
1. Toezicht en Advies	9
1.1 Toezichtactiviteiten	9
1.2 Adviestaken	10
1.3 Overbrenging	10
1.4 E-depot	11
2. Beheren en toegankelijk maken	12
2.1 Depotbeheer	12
2.2 Restauratie en conservering	13
2.3 Archiefbeheer en acquisitie	14
2.4 Ontsluiting en databeheer	14
2.5 Collectiebeheersysteem	15
2.6 Bibliotheek	15
2.7 Atelier Materiële Voorbereiding	15
3. Beschikbaar stellen	16
3.1 Dienstverlening	16
3.2 Fysieke dienstverlening	16
3.3 Digitalisering en digitale beschikbaarstelling	18
3.4 Publieksactiviteiten	19
3.5 Wie was wie	20
4. Bedrijfsvoering	21
4.1 Gebouwen	21
4.2 Facilitaire zaken	22
4.3 ICT en informatiemanagement	22
4.4 AVG	22
4.5 Personeel	22
4.6 Cursussen en bijscholing	25
4.7 Medezeggenschap	25
4.8 Arbo en bedrijfshulpverlening	25
5. Bestuur	26
5.1 ANBI	26
5.2 Bestuur en directie	26
5.3 Vergaderingen, besluiten en gebeurtenissen	27
5.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)	28

Voorwoord

Met het jaar 2025 bevindt het Historisch Centrum Limburg (HCL) zich nadrukkelijk in een overgangsfase. Een jaar waarin belangrijke bestuurlijke, organisatorische en inhoudelijke veranderingen zijn voorbereid, die richting geven aan de verdere ontwikkeling van het HCL in de komende jaren.

Centraal in 2025 stond de doorontwikkeling van de Gemeenschappelijke Regeling HCL. In het licht van de toetreding van elf gemeenten en het Waterschap Limburg per 1 januari 2026 en de aangekondigde uitbreiding van het Rijk per 1 januari 2027, is intensief gewerkt aan bestuurlijke afstemming, wijziging van de regeling en het maken van heldere afspraken over verantwoordelijkheden en financiën. De vaststelling van de uitbreidingsregeling van het Rijk, met instemming van het ministerie van OCW, markeert daarbij een belangrijk moment. Deze ontwikkelingen vroegen veel inzet van bestuur, directie en organisatie, maar leggen tegelijkertijd een stevig fundament voor een toekomstbestendig regionaal archief.

Ook op landelijk niveau was 2025 een betekenisvol jaar voor de archiefsector. De besluitvorming over de nieuwe Archiefwet 20XX in de Tweede Kamer werd afgerond. Hoewel de inwerkingtreding pas in 2027 wordt verwacht, heeft het HCL in 2025 al nadrukkelijk voorgesorteerd op de gevolgen hiervan. De verdere professionalisering van het eigen informatiebeheer, de doorontwikkeling van het e-depot, de intensivering van toezicht en advies op digitaal informatiebeheer en de uitbreiding van digitale dienstverlening laten zien dat het HCL deze veranderingen actief en toekomstgericht benadert.

Daarnaast kende 2025 een belangrijke interne mijlpaal met de directeurswisseling. Na vele jaren van grote betrokkenheid en toewijding nam mevrouw drs. L. (Lita) Wiggers afscheid als algemeen directeur per 15 november 2025. Dit vond plaats in een periode van grote dynamiek en vroeg om zorgvuldige overdracht en continuïteit, die dankzij de inzet van medewerkers en management goed is gewaarborgd.

Ondanks de vele veranderingen is de uitvoering van de wettelijke taken ook in 2025 onverminderd voortgezet. Het HCL heeft een groot aantal inspecties en adviezen uitgevoerd, omvangrijke archieven overgebracht en beheerd, en verdere stappen gezet in de digitalisering en online beschikbaarstelling van collecties. De groei van het aantal bezoekers, informatieverzoeken en digitale raadplegingen onderstreept het maatschappelijke belang van een goed toegankelijke en betrouwbare archiefvoorziening. Tegelijkertijd is veel aandacht uitgegaan naar de kwaliteit van depotbeheer, informatieveiligheid, bedrijfsvoering en de ondersteuning en ontwikkeling van medewerkers.

Kortom, 2025 was een intensief en veelomvattend jaar: een jaar van voorbereiding, borging en vooruitkijken. Dit jaarverslag biedt een overzicht van de werkzaamheden en resultaten die in deze overgangperiode zijn gerealiseerd en laat zien hoe het HCL zich positioneert voor de komende fase.

Tot slot wil ik, ook over 2025, mijn dank uitspreken aan alle samenwerkingspartners, vrijwilligers en aan de Stichting Vrienden van het HCL voor hun blijvende betrokkenheid, ambassadeurschap en gewaardeerde ondersteuning van ons werk.

Senta Schiffeleers

Directeur Historisch Centrum Limburg

HCL, 18 februari 2026

o. Organisatie

o.1 De gemeenschappelijke regeling HCL

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL 2019) is een openbaar lichaam, en kent het Rijk, de gemeente Maastricht en de gemeente Heerlen als deelnemers. De GR HCL voert voor haar deelnemers de wettelijke taken in het kader van de Archiefwet 1995 uit. Daarnaast verleent het HCL in het kader van de Archiefwet 1995 door middel van een bestuursovereenkomst diensten aan de Provincie Limburg en door middel van een dienstverleningsovereenkomst diensten aan het Waterschap Limburg, 11 gemeenten en 12 gemeenschappelijke regelingen.

Als gevolg van een wijziging van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) per 1 juli 2024, is de tekst van de GR HCL in het verslagjaar gewijzigd. Daarnaast zijn in 2025 door HCL voorbereidingen getroffen in het kader van de toetreding van 11 gemeenten en het Waterschap Limburg tot de GR HCL per 1 januari 2026 en de uittreding van Rijk uit de GR HCL per 1 januari 2027. In dit kader wordt de tekst van de GR HCL per 1 januari 2026 wederom gewijzigd.

In het kader het maken van afspraken inzake de effectuering van de aanstaande uittreding van het Rijk uit de GR HCL heeft in 2025 intensieve afstemming plaatsgevonden tussen bestuur en directie van het HCL en het ministerie van OCW. Op 16 december heeft het algemeen bestuur – met instemming van OCW – de daaruit voortkomende uittreedregeling vastgesteld.

o.2 Ontwikkelingen inzake de Archiefwet 20XX

De archiefsector is reeds enkele jaren in afwachting van de komst van een nieuwe archiefwet, als opvolger van de huidige Archiefwet 1995. De besluitvorming ten aanzien van de nieuwe Archiefwet 20XX in de Tweede Kamer is in 2025 afgerond. Verwacht wordt dat besluitvorming in de Eerste Kamer in 2026 haar beslag krijgt, en de nieuwe Archiefwet 20XX per 1 januari 2027 in werking zal treden.

Voor het HCL heeft de nieuwe Archiefwet grote gevolgen, niet in het minst door het terugbrengen van de overbrengingstermijn van 20 jaar naar 10 jaar, verhoogde eisen die aan het beheer van informatieobjecten worden gesteld, striktere eisen inzake selectie en waardering, en uitbreiding van het aantal gronden voor de beperking van openbaarheid. De belangrijkste verandering is echter de aansluiting van de archiefwet op de toenemende digitalisering van overheid en maatschappij, inclusief digitale archivering en beheer. Het HCL speelt hier in 2025 reeds op in door fors te investeren in de professionalisering van het eigen informatiebeheer, de doorontwikkeling van haar e-depot, een toenemende focus op de ondersteuning van het digitale informatiebeheer van aangesloten overheidsinstellingen in het kader van toezicht en advies, en het inrichten van nieuwe vormen van digitale dienstverlening (scanning on demand).

o.3 Directeurswisseling

In 2025 heeft binnen het HCL een directeurswisseling plaatsgevonden. Mevr. drs. L. (Lita) Wiggers is in het kader van haar aanstaande pensionering per 15 november 2025 teruggetreden als algemeen directeur. Zij is per diezelfde datum als algemeen directeur opgevolgd door mevr. drs. ir. S.H.W. (Senta) Schiffeleers.

o.4 Strategische pijlers en meerjarenbeleidsplan

Vanwege de toetreding van 11 gemeenten en het Waterschap Limburg tot de GR HCL per 1 januari 2026, de uittreding van het Rijk per 1 januari 2027 en de inwerkingtreding van de Archiefwet 20XX per diezelfde datum, alsmede de directeurswisseling, heeft de nadruk in 2025 gelegen op de voorbereiding van de bestuurlijke, organisatorische en inhoudelijke implicaties van deze gebeurtenissen. In afstemming met het bestuur is

daarom besloten de totstandkoming van een nieuw meerjarenbeleidsplan, inclusief strategische pijlers voor de komende jaren, uit te stellen tot 2026. Het Meerjarenbeleidsplan 2027-2030 zal daarbij in samenspraak met bestuur, management, medewerkers en stakeholders worden uitgewerkt.



1. Toezicht en advies

Het HCL adviseert aangesloten overheidsorganisaties over (digitaal) archiveren en helpt zo overheidsinformatie vanaf het moment dat deze wordt aangemaakt duurzaam, betrouwbaar en toegankelijk te houden. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de afdeling Toezicht en Advies (T&A).

Aan het begin van 2025 bestond de afdeling Toezicht en Advies (T&A) uit acht medewerkers (6,4 fte). Gedurende het jaar vonden enkele wijzigingen in organisatie en bezettingsgraad.

- In de zomerperiode vertrok één medewerker van de afdeling Toezicht en Advies naar de afdeling Archieven en Collecties. Als gevolg van deze verschuiving maakte een andere medewerker de overstap juist van Archieven en Collecties naar de afdeling Toezicht en Advies.
- Ingegeven door de uitbreiding van het werkveld door een toetredende partij (Kerkrade) en nieuwe overeenkomsten met enkele gemeenschappelijke regelingen (Solido, ZVHP, RD₄ en Stadsregio Parkstad) is vanaf de zomer 2025 gestart met de werving van een nieuwe Archiefinspecteur. De vacature is tot tweemaal toe op verschillende manieren uitgezet, maar heeft geen aanstelling tot gevolg gehad.
- De functie medewerker applicatiebeheer e-depot was sinds Q2 2025 vacant en is gedurende 2025 ingevuld met inhuur op tijdelijke basis. Vanaf de zomer is gestart met de werving en dat heeft geleid tot de aanstelling van een nieuwe medewerker per 1 januari 2026.
- Eén medewerker is door privé omstandigheden structureel uitgevallen. Het werk is onder collega's verdeeld en op die manier zo goed mogelijk opgevangen in de eerste periode. Op 1 november 2025 is een medewerker gestart die deze uitval deels opvangt. Verder is deze medewerker aangesteld voor de inhuizing van archieven als gevolg van de toetreding van partners tot de regeling per 1 januari 2026.
- In verband met deze ontwikkelingen waarin sprake is geweest van doorlopende onderbemensing is externe expertise op het terrein van toezicht ingehuurd. Alle vooraf gestelde doelen zijn gehaald.

1.1 Toezichtactiviteiten

Inspecties

In 2025 hebben we bij 11 organisaties inspecties uitgevoerd. Bij alle organisaties werden fysieke bezoeken en gesprekken gevoerd die allemaal hebben geleid tot een rapportage gericht aan het verantwoordelijk bestuur. Bij de volgende organisaties is een inspectie uitgevoerd:

- Gemeente Beek
- Gemeente Eijsden-Margraten
- Gemeente Maastricht
- Gemeente Vaals
- ISD BOL
- Kredietbank Limburg
- Provincie Limburg (niet afgerond)
- RD₄
- Solido
- Stadsregio Parkstad
- Waterschap Limburg

Daarnaast hebben we bij 14 organisaties voortgangsverslagen vastgesteld met een weergave wat er bij die organisaties is gedaan aan de hand van het voorgaande inspectierapport. Het betreft:

- Gemeente Beekdaelen
- Gemeente Brunssum
- Gemeente Gulpen-Wittem
- Gemeente Landgraaf
- Gemeente Meerssen

- Gemeente Simpelveld
- Gemeente Valkenburg a.d. Geul.
- Gemeente Voerendaal
- Het Gegevenshuis
- GGD Zuid-Limburg
- HCL
- ISD KOMPAS
- WSP/ WOZL
- Zorg en Veiligheidshuis Parkstad

1.2 Adviestaken

Naast de inspecties heeft het team van T&A het afgelopen jaar bij onze aangesloten organisaties 162 maal over diverse onderwerpen geadviseerd. Het merendeel daarvan ging om de voorgenomen vernietiging van archiefbescheiden. Maar ook over voorgenomen vervangingen, het metagegevensschema, RM functionaliteit van applicaties, fysieke bewaaromstandigheden, vervroegde overbrenging en de inrichting van het archiefbeheer hebben we adviezen opgesteld.

Daarnaast nemen de medewerkers van T&A bij de meeste aangesloten organisaties deel aan de strategische informatie-overleggen (SIO's), tactische informatie-overleggen (TIO's) en in enkele gevallen aan operationele informatie-overleggen (OIO's).

Tenslotte zijn afgelopen jaar ook verschillende eenvoudigere vragen over archief- en informatiebeheer van medewerkers van aangesloten organisaties beantwoord.

1.3 Overbrenging

In 2025 is een aantal archiefblokken naar de depots van het HCL overgebracht en verplaatst. Het betreft:

- Archief van de gemeente Maastricht, dienst Sociaal Economische Zaken, 1986 – 2006: 8,7 meter.
- Archieven van de Provincie Limburg:
 - Provinciale Griffie 1944 - 1987): 0,5 meter.
 - Provinciale Planologische Commissie en Provinciale Planologische Dienst/R.O.V. van Limburg 1957-1987: 0,12 meter.
 - Provinciale Waterstaat 1948-1987: 2,9 meter.
- Archief van de Gemeente Voerendaal, 1982-2014 (aanvulling): 1 meter.
- Archieven van het Waterschap Limburg:
 - Geleen- en Molenbeek met zijtakken 1932-1979: 17 meter.
 - Archief van het Waterschap Peel en Maasvallei 1994-2003.:57 meter.
 - Archief van het Zuiveringschap Limburg 1973-2003: 204 meter.
- Archieven van de GGD Zuid Limburg:
 - Zuidelijk Zuid-Limburg 2002-2004: 1 meter.
 - GGD Oostelijk Zuid-Limburg 1992-2010: 0,5 meter.
 - Streekgewest Westelijke Mijnstreek 1966-2007: 21 meter.
 - GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie bij Rampen en Ongevallen, 1999-2003: 1 meter.
 - GGD Zuid-Limburg 1983-2021: 11 meter.
 - Halt-buro Westelijke Mijnstreek 1990-2006: 0,24 meter.
 - Halt Limburg Zuid 2003-2013: 0,12 meter.
- Archieven van WSP Parkstad:
 - Sociale Werkvoorzieningsschap Zuidoostelijk Limburg 1958-1996: 23,5 meter.
- Archieven van de gemeente Heerlen:
 - Bouwvergunningen 1990-1999: 113 meter.
 - Bouwvergunningen 2000-2010: 91 meter.

1.4 E-depot

In 2025 is het e-depot verder ingericht en doorontwikkeld. Diverse beleidskaders rakende inname en preservatie zijn opgesteld.

Koppeling Corsa

Onder opdracht van gemeente Beek werkt BCT aan een MDTO-exportmodule voor Corsa. In samenwerking met gemeente Beek is deze export door Historisch Centrum Limburg getest. De bevindingen van deze tests zijn aan gemeente Beek teruggekoppeld en met gemeente Beek en BCT besproken. De verwachting is dat in 2026 een nieuwe testronde kan plaatsvinden, zodra de aanbevelingen van Historisch Centrum Limburg zijn verwerkt.

Luchtfoto's en Ruimtelijke Plannen

Gelet op de wens van gemeente Beekdaelen om hun luchtfoto's over te brengen naar het e-depot van Historisch Centrum Limburg, is het raadplegen van luchtfoto's als kaartoverlay onderzocht. Hiervoor zal het e-depot met een GIS-server worden uitgebreid. Die stap biedt ook mogelijkheden voor verdere doorontwikkeling: het binnen het e-depot via kaart beschikbaar stellen van ruimtelijke plannen.

Digitaal Atelier

Er zijn stappen gezet in de ontwikkeling van een digitaal atelier. Het realiseren blijkt complexer dan verwacht, mede doordat de ICT-leverancier van het HCL vooral is ingericht op kantoorautomatisering. De afwezigheid van een applicatiebeheerder/data-engineer heeft de voortgang verder vertraagd. We verwachten het digitaal atelier in 2026 nader vorm te kunnen geven.

Leidraad Metadateren

Op verzoek van gemeenten Beek en Landgraaf is er door Historisch Centrum Limburg hard gewerkt aan het opstellen van een Leidraad Metadateren als hulpmiddel bij de toepassing van MDTO. Wanneer archiefvormers deze toepassen, zal de metadata aan het e-depot van Historisch Centrum Limburg op geharmoniseerde wijze worden aangedragen. De leidraad is in concept gereed. In 2026 wordt deze van lineair document omgezet naar hyperdocument en worden de voorbeelden aangevuld. Daaropvolgend zal Historisch Centrum Limburg een thema-workshop organiseren.

Overbrengingen

- Webarchieven van de gemeente Heerlen, 2008 – 2022: 595 GB
- Webarchieven van de gemeente Brunssum (voorbereidende werkzaamheden)
- Webarchieven van het HCL
- Ruimtelijke plannen van de gemeente Brunssum (verkenning)
- Particulier archief Piet Killaars en H el ne van der Lubbe: staat gereed voor inname in afwachting van overeenkomst
- Archief IBA Parkstad BV: diverse intake- en adviesgesprekken gevoerd, archiefordening en beschrijvingen (door IBA) zijn in een afrondende fase.
- Digitale reproducties notariële akten (Digitale Taken Rijk 3): voorbereidende werkzaamheden, feitelijke inname 2026

Tot 1 januari 2026 zijn er 21.474 objecten ingenomen met een totale omvang van 1011,4 GiB (Gibibytes).



2. Beheren en toegankelijk maken

Aan het begin van 2025 bestond de afdeling Archieven en Collecties (A&C) uit vijftien medewerkers (12 fte). Gedurende het jaar vonden enkele wijzigingen plaats in de organisatie en de bezettingsgraad.

- Er is een functie vacant gekomen als gevolg van extern verloop, die intern is ingevuld door de transfer van een medewerker vanuit de afdeling T&A.
- Een andere medewerker heeft daarop de overstap gemaakt van de afdeling A&C naar de vrijgevallen functie binnen T&A.
- De daardoor ontstane vacature is eind 2025 ingevuld met een medewerker afkomstig van buiten de organisatie. Zij start per 1 maart 2026.
- Een medewerker is vanaf de zomerperiode langdurig uitgevallen.

Door deze ontwikkelingen is er sprake geweest van doorlopende onderbemensing en zijn vooraf gestelde doelen niet allemaal gehaald.

2.1 Depotbeheer

Klimaat

Heerlen:

Uit de monitoring blijkt dat er geen overschrijdingen van de grenswaarden, temperatuur en luchtvochtigheid, zijn geweest.

Maastricht:

- Quarantaine ruimte: in de zomerperiode bij hoge buitentemperaturen, heeft de temperatuur in dit depot regelmatig de grenswaarden overschreden. Het quarantainedepot bevindt zich als enige depot op de begane grond, waardoor dit depot gevoeliger is voor directe impact van de buitentemperatuur. De hoogst gemeten temperatuur in het quarantainedepot is 23,3 graden Celsius. In samenwerking met bedrijfsvoering, CoSource en de technische begeleiding van Croon Wolter & Dros is op afstand bijgestuurd op de luchtbehandelingskast van het quarantainedepot om de temperatuur geleidelijk naar beneden te brengen. Als gevolg van de geconstateerde invloed van de buitentemperaturen op het quarantainedepot, is het plan om nog voor de zomer van 2026 de buitenwanden van het quarantainedepot opnieuw te isoleren. Als bijkomende aanpassing zullen de huidige wandrekken gedemonteerd moeten worden en vervangen worden door losse archiefstellingen.
- Kaartendepot: De luchtvochtigheid in het kaartendepot is in december 2025 aan de lage kant geweest, gemiddeld 35%, door een defecte bevochtiger. Bij Croon Wolter & Dros is uitvraag gedaan om de bevochtiger te vervangen. Uitvoering hiervan zal begin 2026 plaatsvinden.
- In de overige depots (waar de archiefbescheiden worden beheerd) zijn geen overschrijdingen van de grenswaarden, temperatuur en luchtvochtigheid, geweest.

Collectiehelpverleningsplan HCL / Depotbeheer

Jaarlijkse oefening

In 2025 heeft de jaarlijkse interne oefening plaatsgevonden voor het collectiehelpverleningsteam. Hierbij hebben de medewerkers geoefend met het afnemen van een schimmeltest en hebben ze op creatieve wijze papier uit het water geschept.

Preventie en monitoring

Tweemaandelijks zijn op beide HCL-locaties de zilvervisvalletjes gecontroleerd. Gedurende de zomermaanden, waarschijnlijk vanwege de hogere buitentemperaturen, zijn er op de studiezalen meer visjes aangetroffen in de vallen. Hierdoor is er twee keer extra gecontroleerd. Buiten een aantal zilvervisjes zijn er verder geen bijzonderheden.

In het kader van het calamiteitenplan zijn de vluchtroutes gelopen voor en met alle medewerkers die toegang tot ten minste één depot in Maastricht hebben. Ook alle medewerkers die in 2025 zijn gestart, en toegang tot ten minste één depot Maastricht hebben, zijn geweest op de vluchtroutes.

Kennisdeling / ontwikkeling

In Roermond heeft een bijeenkomst plaatsgevonden over 'Waterweerbaar erfgoed', georganiseerd door programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) in samenwerking met Huis voor de Kunsten Limburg. Het HCL heeft hier workshop gegeven over het opstellen van een collectiehulpverleningsplan.

In het Archievenblad (2025 nummer 2) heeft een artikel gestaan over de actiekaarten die het HCL bij het collectiehulpverleningsplan heeft opgesteld en in elk depot zijn verspreid.

Aanpassingen / Wijzigingen in depots

Zowel aan het charterdepot als het kaartendepot is een tweede meetpunt toegevoegd voor het opnemen van de luchtvochtigheid en temperatuur. In deze twee depots zijn de stukken het meest gevoelig, omdat er hier geen vochtopname is van verpakkingen (dozen en omslagen). Charters, kaarten en tekeningen hangen en liggen onverpakt in de lades en kasten. Door het toevoegen van een tweede meetpunt aan de andere kant van het depot, kan de gemiddelde temperatuur worden bepaald.

In het kaartendepot werd een lekkage aan het plafond ontdekt. In oktober is deze plek geïmpregneerd, maar dit bleek niet voldoende te zijn. In december is er een groter oppervlak beton geïmpregneerd waardoor het water niet meer in het kaartendepot komt. Het plan is om begin 2026 het plafond volledig af te laten werken en over te schilderen.

Begin 2025 zijn de in 2024 geplaatste wifi-routers op houten standaarden gemonteerd, waarbij afronding van het project 'wifi in de depots' is gerealiseerd.

Het slot van het quarantainedepot is vernieuwd. Het nieuwe slot werkt net zoals de toegang tot de andere depots. Indien je autorisatie hebt om het quarantainedepot te betreden, kan met de elektronische druppel de deur worden geopend.

Depotcontroles

De jaarlijkse controle van de plaatsregistratie locatie Maastricht heeft in de zomer van 2025 plaatsgevonden. Voor bijna alle depots bleek een aantal aanpassingen noodzakelijk als gevolg van verschuivingen na materiële bewerking, deze werden doorgevoerd in het collectiebeheersysteem. De nieuwe lijsten zijn eind 2025 in de depots gelegd. De wijzigingen in plaatsregistratie in depot 03.61 zijn opgenomen, maar nog niet verwerkt in het collectiebeheersysteem. Deze aanpassingen behoeven nader inhoudelijk onderzoek in de archieven en collecties. Het plan is dit in 2026 verder op te pakken.

2.2 Restauratie en conservering

Archiefbescheiden dienen verpakt te zijn en de daarvoor te gebruiken dozen, omslagen en etiketten dienen te voldoen aan wettelijke eisen. De levensduur van deze verpakkingen is ca. 30 jaar en daarom dienen deze periodiek vervangen te worden. Er is in 2025 ca. 225 meter aan archief van overwegend diverse kantongerechten (her)verpakt. Deze archieven zijn tegelijkertijd ook ontdaan van metaal en plastic (nietjes, naalden, paperclips e.d.).

Er zijn geen restauratiewerkzaamheden uitgevoerd.

2.3 Archiefbeheer en acquisitie

Schenkeningen, bewaargevingen en vervreemdingen

Het HCL is, evenals in voorgaande jaren, in 2025, tientallen malen benaderd voor de opname van particuliere archieven en collecties waaronder ook beeldmateriaal. Evenals in 2024, worden dergelijke aanbiedingen afgehandeld in een daarvoor ingestelde commissie. Deze commissie bestaat uit de rijksarchivaris, de gemeentearchivaris, de archivaris, de adviseur beeldcollecties en de adviseur archieven en collecties. In dat overleg wordt een besluit genomen op basis van een zorgvuldig uitgevoerde analyse om de aangeboden archieven en collecties al dan niet te accepteren.

Uit het aanbod werd uiteindelijk 1 schenking aanvaard. Het betreft het archief van Piet Killaars en H el ene van der Lubbe, kunstenaars.

2.4 Ontsluiting en databeheer

Ontsluiting

Er is in 2025 gewerkt aan de ontsluiting van meerdere archieven en (beeld)collecties. Alhoewel momenteel archieven pas in beheer worden genomen zodra ze een minimale graad van toegankelijkheid omvatten, is dat in het verleden niet altijd met die strikte voorwaarde uitgevoerd. Het gevolg is dat van de nodige archieven de toegankelijkheid nog aangebracht of verbeterd dient te worden. Daarnaast is het ook in enkel gevallen nodig dat ten behoeve van de raadpleegbaarheid de toegankelijkheid wordt verbeterd of aangevuld met indexatie en/of zoekgidsen. Hier zijn zowel medewerkers als vrijwilligers bij betrokken.

Bewerkt zijn de volgende archieven en collecties:

- Archief Gemeente Heerlen 1919-1981. Afgerond en met andere serie (H6/H7) samengevoegd.
- Archief Stichting woonwagengerk Heerlen 1954-1990: 1,5 meter
- Plaatselijke Prijzencommissie te Heerlen 1946-1954: 1 doos
- Afgedwaald archief van politie/brandweer/gem. bedrijven; toegevoegd aan Archief Gemeente Heerlen 1919 – 1981: 1 meter
- Gemeentebedrijven Heerlen: 1 meter
- De Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen, afd. Heerlen 1934-1998: 1 meter
- Gemeentebedrijven Heerlen 1911-1963: 2 meter gedaan, nog niet afgerond.
- Gemeentepolitie 1907 – 1969: nog niet afgerond.
- Collectie Affiches Maastricht: nog niet afgerond.
- Fotocollectie mevr. Mo est.
- Postduivenvereniging "De Postduif" te Welten, (1932) 1934-2002
- Vereniging, later Stichting, Rooms-Katholieke Openbare Leeszaal en Bibliotheek Heerlen, 1915-1989
- Gemeentelijke Commissie tot Voorbereiding van Volksconcerten Heerlen, 1921-1960
- Dekenaal Centrum Hoensbroek, 1966-1987
- Familie Moulen te Heerlen, 1836 – 1913
- dr. mr. J.B. (Johan) Sens, gemeentesecretaris van Heerlen, (1932) 1942-1962 (1970)
- Coöperatieve Fruitveilingvereniging, kring Gulpen, 1915-1927
- Katholiek Vrouwengilde, afdeling Nuth, 1972-1988
- P.J. (Piet) Kaanen, secretaris van de Katholieke Mijnerkersbond Heerlen, 1910-1953
- Rooms-Katholieke Meisjesschool Heerlerheide, basisschool Mijnspeer, voorheen De Schacht, 1926-1960
- Toneelvereniging "Vriendschap en Vermaak" Ubachsberg, 1930-1975
- Algemene Rooms-Katholieke Ambtenarenbond Sint Matheus, Heerlen, 1929-1978
- Vereniging Rooms-Katholieke Leesbibliotheek Nieuw-Lotbroek Hoensbroek en Stichting Katholieke Openbare Leeszaal en Bibliotheken Hoensbroek, (1959) 1960-1977
- Comité Jeugdnatuurwacht Heerlen; Natuurverkenner Heerlen, 1955-1970 (1974), (1974) 1977-1981
- Stichting Mijnmuseum Heerlen, (1970) 1974-1994

Databeheer

De toegangen in de vorm van inventarissen en indexen worden beheerd in de daarvoor bestemde applicatie ook wel collectiebeheersysteem (CBS) genoemd. Een substantieel deel van deze toegangen bevat echter ontbrekende of onvolledige informatie en/of kent geen digitale afgeleide. Hieraan is eveneens gewerkt. Het omvat de volgende onderdelen.

- 74 Archieftoegangen van de archieven van Justitie en Politie;
- 60 in CBS geïmporteerde toegangen (nieuwe inventarissen, indexen en aanvullingen);
- 685.000 scans gekoppeld en online beschikbaar gesteld.

2.5 Collectiebeheersysteem

Het Collectiebeheersysteem (CBS) wordt gebruikt om de door het HCL beheerde analoge en gedigitaliseerde archieven en collecties te beschrijven, te beheren en integraal doorzoekbaar te maken. De hiervoor gebruikte applicatie(s) zijn beschikbaar in de SaaS-omgeving (Software as a Service) waardoor een optimale dienstverlening vanuit de leverancier mogelijk is.

De in 2025 voorgenomen aanbesteding is in het licht van een aantal ontwikkelingen niet doorgezet. Op basis van organisatorische, inhoudelijke en financieel-technische argumenten is besloten de CBS functionaliteit in de omgeving van het huidige e-depot vorm te gaan geven. Hiermee wordt gestart in 2026 en implementatie staat gepland voor de tweede helft van 2027.

2.6 Bibliotheek

De bibliotheekwerkzaamheden van het HCL hebben betrekking op de locatie Heerlen. Te Maastricht worden deze uitgevoerd door het SHCL. Afstemming over verwerving en inrichting is georganiseerd middels een bibliotheekcommissie die in het verslagjaar 6 maal bijeengekomen is. De bibliotheekwerkzaamheden betreffen verwerving en ontsluiting. Hierbij is gewerkt aan de volgende onderdelen:

- Ontsluiting van tijdschriften, artikelen en boeken;
- Verwerving en afstoting van publicaties (o.a. naar het Romeins Museum te Heerlen);
- Materiële verzorging.

2.7 Atelier Materiële Voorbereiding (AMV)

Het 'Atelier Materiële Verzorging' is een uitvoeringstraject van het HCL gebaseerd op een meerjarenovereenkomst tussen het Nationaal Archief en het HCL, waarbij gespecialiseerde HCL-medewerkers materiële zorg verlenen aan kwetsbare archiefstukken uit de Rijkscollecties van alle RHC's voordat deze worden gescand en gedigitaliseerd online beschikbaar worden gesteld. Met ingang van 2026 zal het Nationaal Archief deze activiteiten onder eigen beheer en op een eigen locatie in Emmen ter hand nemen. Op verzoek van het Nationaal Archief is het AMV-project daarom per ultimo 2025 voortijdig beëindigd. De betrokken medewerkers zijn inmiddels allen binnen het HCL herplaatst, waarbij de extra kosten door het Nationaal Archief worden gedragen.

3. Beschikbaar stellen

Het HCL heeft de wettelijke taak om alles wat wij beheren ook beschikbaar te stellen aan het publiek. Dat doen we zowel digitaal als fysiek op een zo laagdrempelig mogelijke manier, om op die manier een zo groot mogelijk publiek te bereiken.

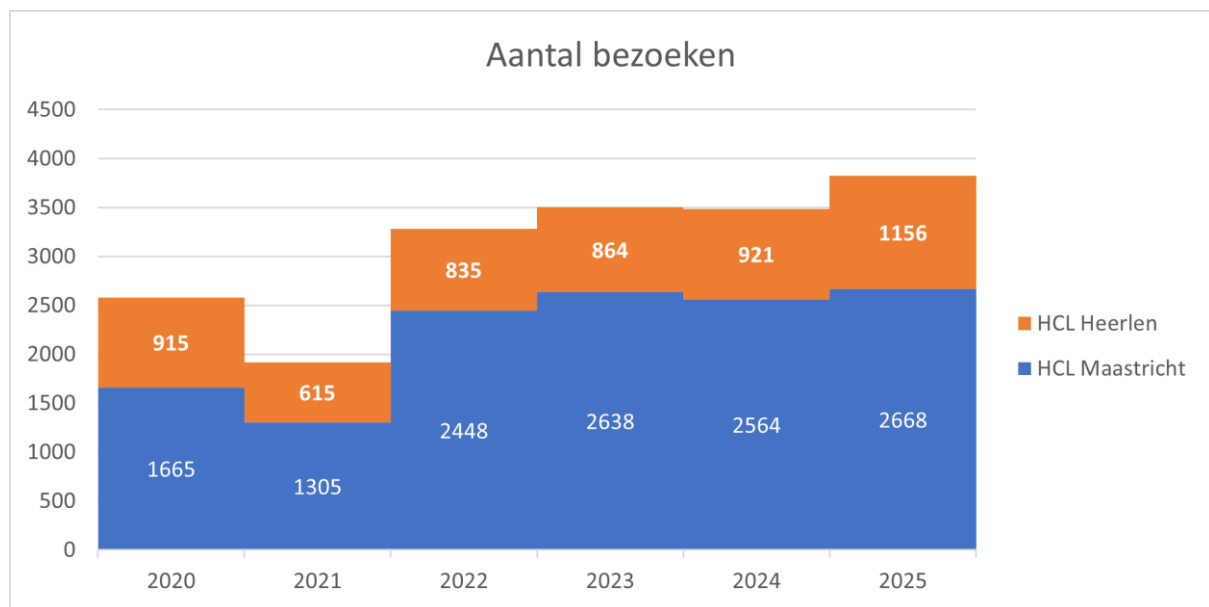
3.1 Dienstverlening

Afgelopen jaar hebben we meer dan 4.800 informatieverzoeken ontvangen en afgehandeld. Dit is bijna 20% meer dan in 2024. In ruim driekwart van de gevallen ging het hierbij om vragen die ons via info@hclimburg.nl gesteld zijn. Gemiddeld genomen werden al deze vragen binnen 3 werkdagen afgehandeld.

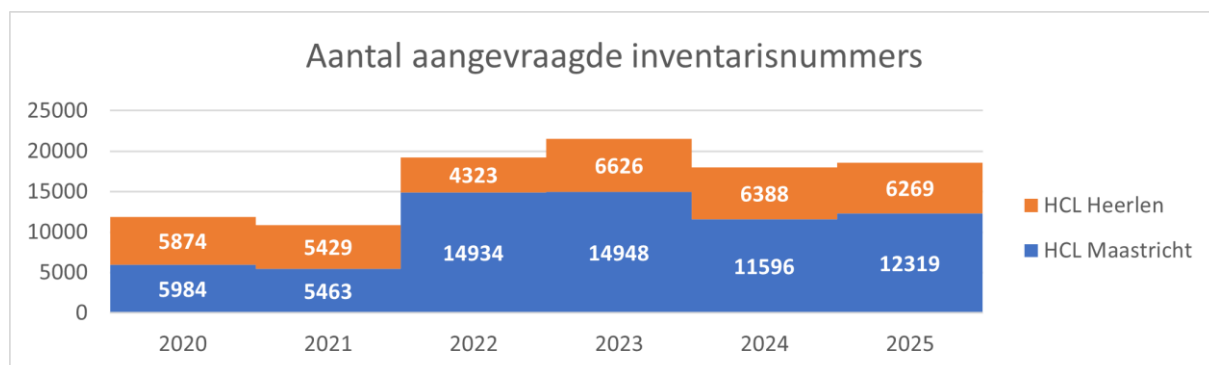
In de loop van 2025 is bij het HCL een nieuwe telefooncentrale geïnstalleerd. In het verlengde daarvan hebben we vanaf maart de beantwoording van inhoudelijke telefoontjes over onze archieven en dienstverlening aangepast. Op de dagen dat de studiezalen open zijn, kunnen bellers rechtstreeks met een medewerker van de afdeling Dienstverlening spreken. Hierdoor worden zowel de receptiemedewerkers als de medewerkers in de studiezaal ontlast. In 2025 zijn ongeveer 650 telefoontjes afgehandeld.

3.2 Fysieke dienstverlening

In 2025 hebben we iets meer dan 3820 bezoekers in beide studiezalen ontvangen. Dat is bijna 10% meer dan in 2024. Iets minder dan een derde daarvan bezocht onze vestiging in Heerlen.

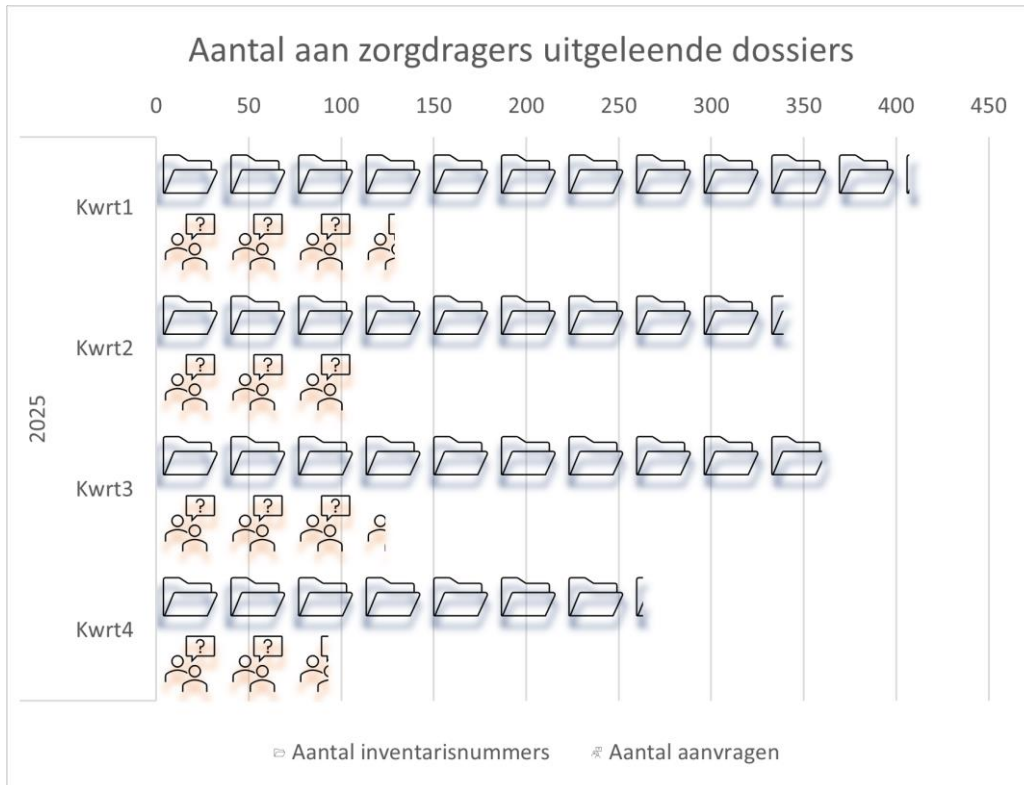


In totaal zijn het afgelopen jaar iets meer dan 18.500 inventarisnummers uit de depots aangevraagd. Ongeveer een derde daarvan werd in Heerlen opgevraagd.

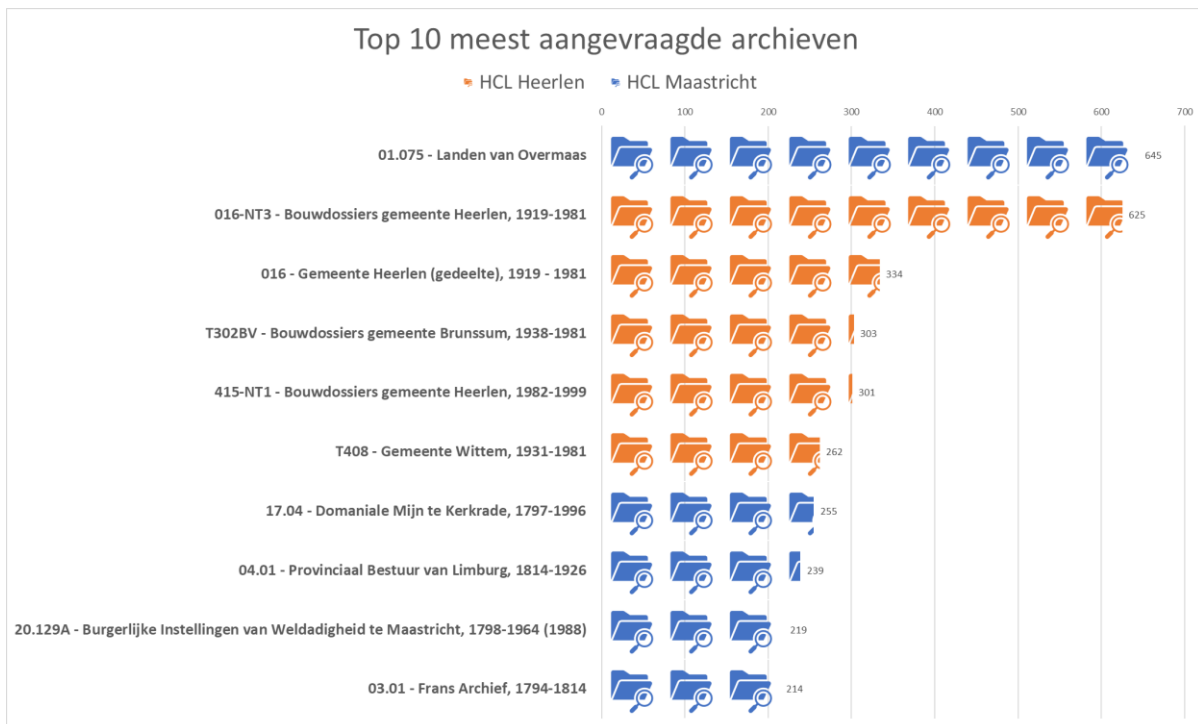


In Maastricht kwamen ongeveer 2.600 bezoekers en iets meer dan 2.300 daarvan vroegen ook daadwerkelijk één of meer inventarisnummers aan. In vergelijking met 2024 hebben meer bezoekers een inventarisnummer aangevraagd. Vorig jaar hadden van de ruim 2.500 bezoekers bijna 1.800 ook een inventarisnummer aangevraagd. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt doordat de inzages in de Maastrichtse bouwtekeningen uit de zelfbediening nu ook als aanvraag vastgelegd worden.

In die 18.000 aangevraagde inventarisnummers zitten naast 2.430 digitaliseringsaanvragen (zie hieronder bij Digitalisering), ook 1.500 inventarisnummers die door de bij ons aangesloten overheden zijn "teruggeleend".



Als we kijken naar de archieven waar de meeste nummers uit aangevraagd zijn, dan staat Landen van Overmaas (toegang 01.075) bovenaan met net geen 650 aanvragen. Meer dan de helft daarvan zijn digitaliseringsaanvragen. Als tweede op de lijst staan de bouwvergunningen van Heerlen (toegang 016-NT3).

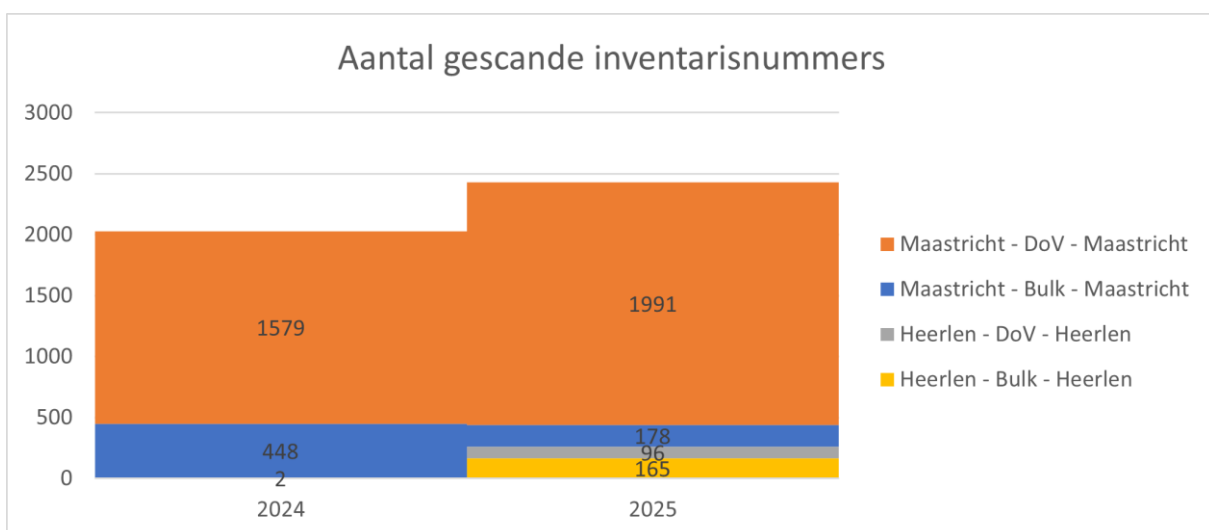


In de loop van het jaar hebben we de manier waarop mensen van tevoren inventarisnummers kunnen reserveren, aangepast. Bezoekers registreren deze aanvragen nu rechtstreeks in het collectiebeheersysteem, waardoor de reserveringen automatisch op de juiste datum vastgelegd worden. Dit betekent dat onze medewerkers deze aanvragen niet meer zelf met de hand hoeven in te voeren.

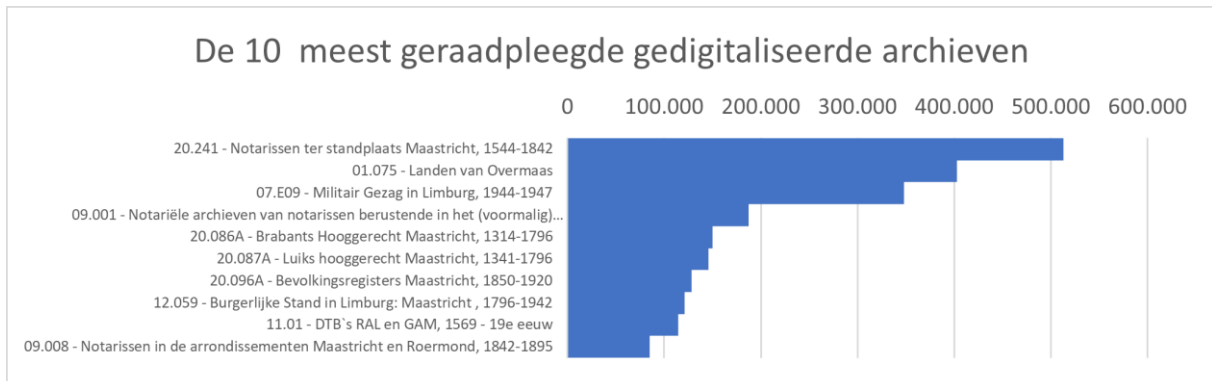
3.3. Digitalisering en digitale beschikbaarstelling

2025 was het tweede jaar van onze dienst Digitalisering op Verzoek (DoV), waarbij bezoekers via de website kosteloos scans van volledige inventarisnummers kunnen aanvragen. In 2024 was dit nog alleen mogelijk voor de archieven die we in Maastricht beheren. In de loop van 2025 hebben we deze mogelijkheid ook opengesteld voor de archieven uit Heerlen.

Daarnaast hebben we in het laatste kwartaal van 2025 het aantal uren van de scanoperators met een kwart uitgebreid. Daardoor is niet alleen de doorlooptijd van de DoV-aanvragen verkort, maar hebben we ook allerlei andere archieven (of delen daarvan) kunnen digitaliseren. Bij dit laatste gaat het in Heerlen om het archief van de Katakombenstichting (167) en in Maastricht om charters voor het Limburgs Oorkondeboek en de memories van successie uit de 19^e eeuw (07.D03).



In totaal steeg het aantal scans dat we via de website beschikbaar stellen in 2025 van 4,3 miljoen naar 5,1 miljoen bestanden. Hierbij gaat het om in totaal 65.000 inventarisnummers waar scans aan gekoppeld zijn. In totaal zijn deze scans in 2025 zo'n 4 miljoen keer geraadpleegd of gedownload.



In de grafiek hierboven staan de archieven die in 2025 het vaakst digitaal zijn geraadpleegd. Op drie staan de scans van het archief van het Militair Gezag in Limburg. Dit archief is in 2024 volledig gedigitaliseerd en werd op 1 januari 2025 online beschikbaar.

3.4 Beeldbank

Een deel van onze collectie bestaat uit foto's, prenten en kaarten. Omdat het hierbij om bijzondere formaten en materiaalsoorten gaat, gelden voor deze documenten aparte bewaar- en beschikbaarstellingseisen. Het afgelopen jaar zijn in totaal 475.000 keer afbeeldingen uit de Heerlense collectie bekeken of gedownload. Het overgrote deel hiervan (95%) zijn afbeeldingen uit de bidplaatjes collectie.

Uit de Maastrichtse beeldbank hebben 125.000 unieke bezoekers samen bijna een miljoen zoekvragen gesteld. Bijna 300.000 individuele afbeeldingen zijn bekeken en iets meer dan 15.000 keer zijn afbeeldingen gedownload.

Daarnaast zijn in 2025 van bijna 1.500 afbeeldingen hoge-resolutie scans aangevraagd voor publicaties of ander gebruik. Deze verviervoudiging ten opzichte van 2024 werd vooral veroorzaakt door twee uitzonderlijke grote verzoeken.

De band Chieff Bellstar heeft voor hun videoclip bij het nummer "Koal Tattoo" 500 afbeeldingen opgevraagd. Eind 2025 was de videoclip al meer dan 1.300 keer bekeken.

Ten behoeve van een historische wandeltocht door Heer hebben we 245 afbeeldingen uit de collectie Wijnands beschikbaar gesteld.

3.5 Publieksactiviteiten

In 2025 hebben we op verschillende manieren mensen laten kennismaken met onze collectie en het gebouw aan de Sint Pieterstraat.

De Oorkonden van het Sint-Servaaskapittel te Maastricht 1062-1300

Op 4 juni presenteerde de Stichting Limburgse Oorkonden het vierde deel van het Limburgs Oorkondeboek. Dit deel bevat 80 oorkonden van het Sint-Servaaskapittel uit onze collectie. Ter gelegenheid van de presentatie hebben we van 5 tot en met 21 juni samen met de stichting 13 originele charters tentoongesteld in het Klooster van de Zusters onder de Bogen. Ongeveer 1.000 geïnteresseerden hebben de expositie bezocht.

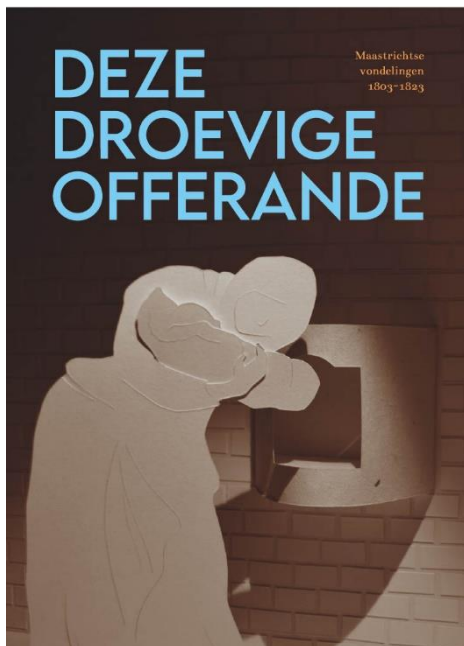
Deze droevige offerande. Maastrichtse vondelingen 1803-1823

Van half mei tot half september was in ons gebouw aan de Sint Pieterstraat in Maastricht de tentoonstelling *Deze droevige offerande*, over de Maastrichtse vondelingen in het begin van de 19^e eeuw te zien.

In totaal werden tussen 1801 en 1830 maar liefst 654 kinderen in Maastricht te vondeling gelegd. Met bronnen uit de eigen rijke collectie van het HCL vertelt de tentoonstelling het indrukwekkende verhaal van deze Maastrichtse vondelingen.

Deze bijzondere tentoonstelling werd ingericht door onze collega Truus Wanrooij-Roks die, na 45 jaar werkzaam te zijn geweest als archivaris, met pensioen is gegaan.

Naast de reguliere bezoekers aan de studiezaal, kwamen 720 mensen speciaal voor de expositie.



Open Monumentendag

Op zaterdag 13 september hebben we de deuren van de Minderbroederskerk aan de Sint Pieterstraat open gezet in het kader van Open Monumentendag. Die dag hebben we meer dan 300 bezoekers ontvangen.

Tweede Kamerverkiezingen

Ook dit jaar fungeerde het koor van de Minderbroederskerk weer als stemlokaal. Ongeveer 800 mensen hebben op 29 oktober hun stem in het HCL gebouw uitgebracht.

3.6 Wie Was Wie

Ook in 2025 werkte de vaste groep vrijwilligers verder gewerkt aan de data invoer van de doop-, trouw- en overlijdensakten per gemeente, bestemd voor publieksontsluiting via de website [Wiewaswie \(www.wiewaswie.nl\)](http://www.wiewaswie.nl).

3.7 Openbaarheidsdag

Op donderdag 2 januari was het voor HCL, net als voor veel andere archiefdiensten, weer Openbaarheidsdag. Dat is elk jaar de eerste dag waarop een nieuwe lichter archieven openbaar wordt. De meeste archieven die door het HCL worden beheerd zijn volledig openbaar en direct in te zien. Voor een klein deel echter geldt een beperking op de openbaarheid, meestal vanwege de privacy van nog levende personen. Daarnaast is er soms sprake van speciale afspraken met de schenkers van particuliere archieven inzake beperking van de beschikbaarheidstelling. Alle beperkingen op de openbaarheid gelden voor een vastgestelde periode en duren steeds tot het eind van een bepaald jaar.

In 2024 is een lijst opgesteld van de inventarisnummers die in 2025 openbaar zijn geworden. Het ging om circa 2.650 inventarisnummers uit ongeveer 240 verschillende archieven. Hierbij ging het om heel veel archieven over de Tweede Wereldoorlog en zijn nasleep. Denk bijvoorbeeld aan stukken uit gemeentelijke archieven betreffende maatregelen ten aanzien van politieke delinquenten, het beheer van vijandelijk vermogen en rechtsherstel. Ook stukken betreffende het zuiveren van Gedeputeerde Staten uit het archief van de Commissaris van de Koningin in Limburg worden openbaar.

Daarnaast werd een aanzienlijk aantal stukken uit de archieven van de Oranje Nassau Mijnen in 2025 openbaar, met onder andere documenten over de tewerkstelling van buitenlanders zoals Polen, Italianen en Turken en over de tewerkstelling van vrouwelijke arbeidskrachten tijdens de Tweede Wereldoorlog.

4. Bedrijfsvoering

4.1 Gebouwen

Het HCL is gevestigd op drie locaties, een locatie in Maastricht en twee locaties in Heerlen.

Locatie Heerlen, Christus Koningkerk (CKK)

De archiefbewaarplaats Heerlen is gevestigd in de verbouwde Christus Koningkerk (CKK), die van de gemeente Heerlen wordt gehuurd. Het onderhoud vindt plaats door, dan wel in opdracht van, de gemeente Heerlen, waarbij er door het HCL een locatiebeheerder als verbindingspersoon is aangesteld.

Locatie Heerlen, Belastingdienst

De HCL-medewerkers van het Atelier Materiële Voorbereiding, welke in opdracht van het Nationaal Archief materiële voorbereidingswerkzaamheden verricht ten behoeve van digitalisering van archiefstukken, zijn werkzaam vanuit de locatie Belastingdienst, Kloosterweg 1 te Heerlen. Deze locatie wordt door het Nationaal Archief rechtstreeks van de Belastingdienst gehuurd.

Locatie Maastricht

De locatie en archiefbewaarplaats Maastricht is gevestigd in een kloostercomplex met kerk, gelegen Sint Pieterstraat 7 in Maastricht. Het HCL huurt dit rijksmonumentale gebouw van het Rijksvastgoedbedrijf. Per 1 januari 2019 heeft het HCL de onderhoudsplicht van locatie Maastricht overgenomen van het Rijksvastgoedbedrijf. Ten aanzien van de regievoering op onderhoudstaken werd in 2025 gebruik gemaakt van de expertise van CoSource, dat gespecialiseerd is in het beheer van gebouwen en gebouwgebonden installaties in onder andere de archiefsector. Croon Wolter & Dros (CWD) voert het daadwerkelijke onderhoud en beheer van de elektrotechnische en werktuigkundige installaties voor de locatie Maastricht uit.

In 2025 is een nieuwe huurovereenkomst met het Rijk tot stand gekomen, waarbij de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van locatie Maastricht verder richting het HCL verschuift. In dat kader is in zomer van 2025 een BOEI-inspectie uitgevoerd en door bureau Hylkema een onafhankelijk rapport opgesteld, waaruit blijkt dat de staat van onderhoud van zowel gebouwen als installaties goed is.

Op locatie Maastricht is in 2025 een aantal kleinere en grotere onderhoudsprojecten uitgevoerd, waarvan het vervangen van de brandmeldinstallatie, de aanleg van wifi in de depots en het vervangen van verlichting en vloerbedekking in een deel van de kantoorruimtes het meest in het oog springen.

Mergelproblematiek

De mergelproblematiek op locatie Maastricht blijft onderwerp van aandacht. Met het Rijksvastgoedbedrijf zijn afspraken gemaakt over de kosten van het repareren van gevolgschade van uitvallend mergel, ook na de wijziging van het Rijkshuisvestingstelsel. Zowel kerk, kapel als Commandantswoning worden blijvend gemonitord op uitvallend mergel en scheurvorming.

In 2023 is op basis van monitoring verdergaande scheurvorming geconstateerd in de Commandantswoning. In 2024 wees nader onderzoek uit dat de oorzaak ligt in verzakking van de overkluizing van de Jeker, het stadsriviertje van Maastricht. In 2025 is door de firma Woudenberg tot herstel overgegaan, waarvan de kosten door het Rijk zijn vergoed.

4.2 Facilitaire zaken

In 2025 is de volledige telefoniecommunicatie vernieuwd. De telefooncentrale is vervangen door een systeem van cloudtelefonie, waarbij iedere medewerker een eigen mobiele werktelefoon heeft gekregen. Verwante systemen als het pagersysteem voor de bedrijfshulpverlening en de aanwezigheidsregistratie zullen in 2026 vernieuwd worden.

Doordat het Rijk in 2027 uit de Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL) zal treden, is het voor HCL met ingang van 2026 niet langer mogelijk om mee te liften op door het Rijk afgesloten contracten inzake de energievoorziening. In 2025 heeft daarom op dit gebied een aanbesteding plaatsgevonden, waarbij voor de periode 2026-2028 de levering van gas en elektriciteit via de intermediaire partij ComCam opnieuw is ondergebracht.

4.3 ICT en Informatiemanagement

In 2025 is verder gewerkt aan het in 2024 opgestelde 3-sporen plan om het eigen informatiebeheer verder op orde te brengen. Spoor 1 richt zich op het verder op orde brengen van de eigen organisatie op het gebied van informatiebeheer en is inmiddels nagenoeg afgerond. Ten behoeve van Spoor 2, digitaal werken, is in 2025 de aanbesteding voor de aanschaf van een Document Management System (DMS) afgerond. Er is inmiddels gestart met de voorbereiding van de conversie en migratie van de huidige informatie-omgeving naar Decos JOIN, welke in het eerste kwartaal van 2026 zal plaatsvinden. Spoor 3, het opschonen en vernietigen van reeds bestaande documenten aan de hand van de selectielijst, zal in 2026 worden opgestart.

Ten aanzien van privacy en security is er een DPIA uitgevoerd op de privacy-elementen binnen het e-depot, om daarmee de privacyrisico's en -maatregelen inzake het beheer en de toegankelijkheid van de door overheidsorganisaties aan het HCL overgebrachte digitale archieven in kaart te brengen. Ook is er een aanvang gemaakt met het komen tot beleid op het gebied van AI en AI-bewustzijn, welke in 2026 een verder vervolg zal krijgen.

In het najaar heeft er een nulmeting plaatsvinden op het gebied van informatieveiligheid (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Op basis van deze meting wordt in 2026 een roadmap opgesteld waarin wordt beschreven hoe het HCL de komende jaren haar informatieveiligheid verder zou kunnen verbeteren.

4.4 AVG

Het HCL heeft een eigen Privacy Officer, en maakt daarnaast gebruik van een externe Functionaris Gegevensbescherming, die toeziet op de naleving van de AVG.

Het HCL beschikt in het kader van de AVG onder andere over een vastgestelde procedure Meldplicht datalekken. In 2025 zijn er geen te rapporteren meldingen geweest van datalekken of privacy-schendingen. In het kader van de AVG-implicaties met een mogelijke relatie met de Archiefwet, volgt het HCL zoveel mogelijk de beleidslijnen vanuit het Nationaal Archief.

Op de HCL-website zijn de richtlijnen t.a.v. privacy toegankelijk gemaakt voor het publiek, zodat ook naar buiten toe helder en transparant is hoe het HCL omgaat met de – al dan niet in archiefvorm – aan haar toevertrouwde persoonsgegevens.

4.5 Personeel

In 2025 is verder geborduurd op in 2024 geïnitieerde initiatieven op het gebied van personeel en organisatie. Er is daarbij met name ingezet op de verdere doorontwikkeling van het digitaliseren van personele processen en een optimalisering van het gebruik van AFAS voor medewerkers en management. Verbeterpunten uit het in 2024 gehouden medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) zijn periodiek en in afstemming en samenspraak met de OR per afdeling en organisatiebreed bewaakt. Veel aandacht is daarbij tevens geschonken aan de punten welke voortkwamen uit de eveneens in 2024 gehouden Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E).

In het kader van het bieden van personeelspecifieke ondersteuning kan er door medewerkers gebruik worden gemaakt van zowel een interne vertrouwenspersoon als het preventie- en vitaliteitsinstrumentarium van de gemeente Maastricht. Binnen het HCL zijn in het najaar op zowel de locatie Maastricht als de locatie Heerlen rust- en stilte-ruimtes ingericht, waarin medewerkers zich op basis van behoefte even kunnen terugtrekken. Tevens zijn ten behoeve van de vrouwelijke HCL-medewerkers alle damestoiletten voorzien van een set van specifieke (menstruatie)producten.

Personele opbouw (per 31-12-2025)

Het HCL had per ultimo 2025 67 medewerkers (56,47 fte) in dienst (ultimo 2024: 69 medewerkers / 56,94 fte), plus één medewerker die van elders is gedetacheerd. Vrijwel alle HCL-medewerkers zijn in vaste dienst.

Soort	Aantal	Fte	Bijzonderheden
Vaste dienst	64	53,80	-
Aanstelling voor bepaalde tijd	3	2,67	-
Detachering	1	0,60	
Vrijwilliger	24	-	Waarvan 12 voor 'Wie Was Wie'

Van alle HCL-medewerkers zijn er 42 vrouw en 26 man. Eén medewerker is jonger dan 25, 25 medewerkers zijn ouder dan 55 jaar en 3 medewerkers zijn ouder dan 65 jaar. De gemiddelde leeftijd is 50,4 jaar.

Leeftijd	Aantal	Percentage
< 25 jaar	1	1,5
26-35 jaar	6	8,9
36-45 jaar	16	23,5
46-55 jaar	17	25,0
56-65 jaar	25	36,8
> 65 jaar	3	4,4

Aanstellingen

In 2025 zijn in totaal vijf personen in dienst getreden van het HCL

Uitdiensttreding

In 2025 zijn vier medewerkers van het HCL met pensioen gegaan. Twee medewerkers hebben op eigen verzoek ontslag genomen, in verband met het aanvaarden van een andere functie. Van één medewerker is vanwege rechtswege afscheid genomen.

Jubilea

In 2025 vierden drie medewerkers hun 25-jarig overheidsjubileum.

Ziekteverzuim

In 2025 is het ziekteverzuim in vergelijking met 2024 gestegen van 7,4% naar 10,0%. De meldingsfrequentie is licht gestegen van 1,32 naar 1,35. Ruim 70% van de verzuimdagen betreft langdurig verzuim (>41 dagen), waarbij er in 2025 geen nieuwe gevallen van langdurig verzuim zijn bijgekomen.

Verzuimduur	Criteria	Verzuim (%)	Aantal ziekmeldingen	Meldingsfrequentie
Kort	1 – 8 dagen	1,05	70	1,04
Middellang	8 – 41 dagen	1,66	21	0,31
Lang	41 – 365 dagen	5,25	0	-
Extra lang	> 365 dagen	2,04	0	-
Totaal		10,00	91	1,35

P&O ondersteuning

In 2025 bedraagt de inzet van personeelsadvies via inhuur vanuit de gemeente Maastricht evenals in voorafgaande jaren 0,2 fte. Daarnaast draagt de gemeente Maastricht zorg voor de personeels- en salarisadministratie, en maakt het HCL op het gebied van vitaliteit en verzuim gebruik van DPO2 en de medewerkers van SamenBeter.

Voor de personeels- en salarisadministratie maakt HCL gebruik van AFAS als onderdeel van de personele dienstverlening van gemeente Maastricht. De AFAS-omgeving is per 1 januari 2025 onder de vlag van de gemeente Maastricht in een eigen HCL-jasje ondergebracht. Daarmee zijn tevens in 2025 diverse onderdelen van het personeelsproces aangepast op de specifieke HCL-situatie, en zijn de rapportagemogelijkheden uitgebreid. De verantwoordelijkheid voor het functioneel beheer van AFAS blijft belegd bij de gemeente Maastricht.

Personeelsbijeenkomsten HCL

In 2025 hebben drie integrale personeelsbijeenkomsten plaatsgevonden waarin het beleid en de actuele ontwikkelingen van de organisatie werden toegelicht en er ruimte was voor uitwisseling en discussie met medewerkers. Er werden verslagen opgesteld van deze bijeenkomsten die op de V-schijf toegankelijk zijn voor alle personeelsleden. De personeelsbijeenkomsten vonden tegelijkertijd plaats in Maastricht en Heerlen, met mogelijkheid tot aansluiten online.

In 2025 hebben zowel de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst, de gezamenlijke personeelsdag, als de afsluitende kerstbijeenkomst plaatsgevonden. Daarnaast is er door alle afdelingen een afdelingsspecifiek uitstapje georganiseerd en heeft er op 26 september een personeelsfeest plaatsgevonden in het kader van het afscheid van de directeur. In het kader van de voortijdige afronding van het project AMV en ter afsluiting van een voor de betrokken medewerkers bewogen periode heeft eind december voor alle betrokken AMV-medewerkers een afsluitend etentje plaatsgevonden.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)

Uit het in 2024 gehouden tweejaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) blijkt dat HCL-medewerkers over het algemeen tevreden zijn over hun werk en zaken als samenwerking, het hebben van inhoudelijk leuk werk, en het op het werk zichzelf kunnen zijn. De mate waarin medewerkers zich bij het HCL thuis voelen wordt positief gewaardeerd. In 2025 is gewerkt aan diverse uit het MTO voortkomende verbeterpunten als communicatie/informatievoorziening, het onderling beter van elkaars werkzaamheden op de hoogte zijn en het belang dat het HCL als een eenheid opereert. Zo vinden (afdelings)overleggen en bijeenkomsten vanaf 2025 frequenter afwisselend plaats op de locatie Maastricht en Heerlen, wordt het waar

mogelijk afwisselend werken op beide locaties gestimuleerd en is er veel aandacht voor communicatie via intranet. Vanaf 2026 zullen er daarnaast tweemaal per jaar specifieke personeelsdagen worden georganiseerd rondom organisatiebrede thema's, waarin expliciete aandacht is voor inbreng vanuit de medewerkers zelf.

De naar aanleiding van het MTO van 2024 geformuleerde aandachts- en actiepunten op afdelingsniveau worden periodiek besproken in afdelingsoverleggen, managementteam en met de OR.

In 2025 zijn bij de vertrouwenspersoon van het HCL in totaal 21 meldingen geregistreerd door 12 verschillende medewerkers. Deze meldingen geven waardevolle inzichten in thema's die aandacht vragen binnen het HCL. De meeste signalen hadden betrekking op structureel ongewenst gedrag, zoals pesten, vragen rondom integriteit, miscommunicatie en psychosociale belasting.

De vertrouwenspersoon heeft in alle gevallen ingezet op het bieden van advies, het stimuleren van een open dialoog (met zowel leidinggevendenden als collega's) en het verwijzen naar passende (in- en externe) ondersteuningsmogelijkheden.

In 2026 worden de inzichten vertaald naar maatregelen, waarbij ook de uitkomsten van het in 2026 uit te voeren medewerkers tevredenheidsonderzoek worden betrokken. Daarbij is aandacht voor omgangsvormen, zelfredzaamheid en lerend vermogen.

4.6 Cursussen en bijscholing

In 2025 is er zowel op afdelingsniveau, binnen het MT als ten behoeve van individuele medewerkers een veelheid aan activiteiten ontplooid in het kader van cursussen, bijscholing, kennisontwikkeling en coaching. De afdelingshoofden hebben een Leernetwerk van A&O-gemeenten afgerond waarin met collega's vanuit andere decentrale overheden ervaringen uit zijn gewisseld op het gebied van leidinggeven vanuit vertrouwen. Binnen de afdeling Archieven en Collecties is teamcoaching ingezet om dit principe ook nader binnen de afdeling te verdiepen.

In het kader van privacy-bewustwording hebben in 2024 alle medewerkers toegang tot online trainingen van Awaretrain. Daarnaast hebben meer dan 30 medewerkers een of meerdere cursussen, trainingen, coachingsgesprekken, verdiepingsbijeenkomsten of opleidingen gevolgd. In de meeste gevallen betrof dit vakgerichte bijscholing op het gebied van erfgoed, archiefvorming, archiefinspectie, conservering. Twee medewerkers volgden een verdiepende opleiding in archivistiek en één op het gebied van restauratie van oude archieven. Verschillende medewerkers maakten gebruik van coaching op het gebied van persoonlijke effectiviteit, terwijl één medewerker en haar partner deelnamen aan een cursus 'Pensioen in zicht'. In het kader van Bedrijfshulpverlening (BHV) volgden 16 personen een BHV- dan wel EHBO-(na)scholingscursus. Ook de BHV-ploegleiders en de medewerker verantwoordelijk voor het beheer van de brandmeldinstallatie volgden in 2025 de bijbehorende nascholingen.

Op het gebied van archieven en collecties is het HCL actief als het gaat om het – al dan niet online – bijwonen van kennisuitwisselingsbijeenkomsten met vakgenoten in de archiefsector, onder andere via het Kennisnetwerk Informatie en Archief (KIA). Aan de jaarlijkse archiefdagen namen in 2025 vier HCL-medewerkers deel.

4.7 Medezeggenschap

De ondernemingsraad is in 2025 vijf keer met de WOR bestuurder (algemeen directeur) van het HCL bij elkaar gekomen¹. Belangrijke gespreksonderwerpen waren de wijze waarop personeelsoverleggen het meest effectief kunnen worden georganiseerd, de opvolging van het MTO, de werving van de nieuwe directeur en het bijbehorende proces van afronding, overdracht en tijdelijke waarneming, de OR-verkiezingen van begin 2026, en de voortijdige beëindiging en afronding van het project AMV incl. herplaatsing van de betrokken medewerkers binnen het HCL. De vergaderingen vonden afwisselend plaats op de drie HCL locaties. De afstemming met de Ondernemingsraad verloopt goed, positief kritisch en constructief.

¹ 28 januari, 11 maart, 29 april, 21 oktober, 9 december

4.8 Arbo en Bedrijfshulpverlening

In 2025 is gewerkt aan de opvolging van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde tweejaarlijkse RI&E uitgevoerd voor alle HCL locaties. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de Interne vertrouwenspersoon en de Preventiemedewerker, die beiden eind 2024 als opvolging van RI&E-aanbevelingen zijn benoemd. Aandachtspunt blijft het verankeren van de diverse initiatieven en activiteiten in een overkoepelend arbobeleid, welke in het verslagjaar nog niet is gerealiseerd.

Ten aanzien van de bedrijfshulpverlening (BHV) is in het verslagjaar het BHV-beleidsplan voor de locatie Maastricht geactualiseerd. Tevens zijn de BHV-organisatie van locatie Maastricht en locatie Heerlen beter op elkaar afgestemd, waardoor er HCL-breed een eenduidige wijze van handelen kan worden gehanteerd. Dit laatste is belangrijk, omdat er steeds meer personele wisselwerking tussen beide locaties ontstaat waarbij medewerkers ook op beide locaties werkzaam c.q. aanwezig zijn. De beoogde aanschaf van een geïntegreerd pieper-/pagersysteem waarmee HCL-breed door BHV-ers kan worden gecommuniceerd is uitgesteld naar 2026, om beter in kaart te kunnen brengen waar een dergelijk systeem aan dient te voldoen.



5. Bestuur

5.1 ANBI

De Gemeenschappelijke Regeling Historisch Centrum Limburg (GR HCL 2019) is een openbaar lichaam. Het HCL staat onder de naam Regionaal Historisch Centrum Limburg geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Volgens de per 1 januari 2015 geldende voorwaarden voor een ANBI instelling publiceren wij onderstaand de benodigde gegevens.

Regionaal Historisch Centrum Limburg

fiscaal nummer : 814029450

5.2 Bestuur en directie

Dagelijks bestuur

Namens de Gemeente Maastricht:

Manon Fokke (voorzitter)

Namens de Gemeente Heerlen:

Casper Gelderblom

Namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Rijk):

Hans Teunissen

Algemeen Bestuur (bestuurszetels GR HCL 6)

Namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Rijk):

Hans Teunissen

Jan Pommer

Namens de Gemeente Maastricht:

Manon Fokke

Frans Bastiaens

Namens de Gemeente Heerlen:

Casper Gelderblom

Jordy Clemens

Algemeen directeur en adviseur algemeen bestuur:

Tot 15 november: Lita Wiggers

Vanaf 15 november: Senta Schiffeleers

De algemeen directeur HCL is gevolmachtigde namens het bestuur HCL en vertegenwoordigt het HCL naar externe relaties in binnen- en buitenland. De directeur is adviseur-secretaris voor het bestuur.

Vertegenwoordiging door de directeur en/of nevenfuncties van de directeur

Lita Wiggers was in 2025 tot 15 november namens het HCL vertegenwoordigd als

- Adviseur Bestuur Coöperatie Erfgoed Limburg
- Adviseur Stichting Limburgse Oorkonden
- Lid van het Bestuur Dr. P.J.M.G. Janssens Stichting
- Lid van de Leitungskreis voor het internationaal archiefsymposium /archiefdiensten in de Euregio

Daarnaast had Lita Wiggers in 2025 naast haar functie als directeur de volgende onbezoldigde nevenfuncties (KvK registratie / UBO)

- Lid van het Algemeen Bestuur van het Algemeen Nederlands Verbond (ANV)
- Lid van het bestuur van de Stichting Treckpoel
- Lid van het bestuur van de Stichting Openbare Bibliotheek Nuth

Senta Schiffeleers was in 2025 vanaf 15 november namens het HCL vertegenwoordigd als

- Lid van de Leitungskreis voor het internationaal archiefsymposium /archiefdiensten in de Euregio

Daarnaast had Senta Schiffeleers in 2025 naast haar functie als directeur geen onbezoldigde nevenfuncties.

5.3 Vergaderingen, besluiten en gebeurtenissen

Het Algemeen Bestuur heeft in 2025 zes maal vergaderd². Het Dagelijks Bestuur heeft in 2025 aanvullend zes maal vergaderd³. De vergaderingen hebben zowel digitaal als op locatie HCL Maastricht plaatsgevonden. De openbare besluiten van het Algemeen Bestuur van de GR HCL worden gepubliceerd op de website van het HCL.

Bestuursbesluiten 2025

AB dd. 9-1-2025

- Het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur GR HCL van 27 november 2024 wordt vastgesteld.
- Het algemeen bestuur stemt in met het voorstel tot vastlegging dat de economische activiteiten van het HCL inzake verhuur van kantoor- en depotruimte aan het SHCL (Tracé) plaatsvinden in het algemeen belang.

AB dd. 26-3-2025

- Het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur GR HCL van 9 januari wordt vastgesteld.
- Het algemeen bestuur stelt de vacatieregeling HCL 2025 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Verordening 212 / financiële beheerverordening vast.
- Het algemeen bestuur stelt het Controleprotocol tbv controle jaarrekening 2024 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Nota investerings- en afschrijvingsbeleid 2024 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Nota reserves en voorzieningen 2024 vast.
- Het algemeen bestuur besluit dat de werving van de nieuwe directeur zal worden begeleid door Geerts & Partners, op basis van een nog nader af te ronden profielschets.

AB dd. 18-4-2025

- Het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur GR HCL van 26 maart wordt vastgesteld.
- Het algemeen bestuur stemt in met de voorgestelde te volgen procedure inzake aanpassing GR teksten n.a.v. zienswijzen van beoogde per 1 januari 2026 toetredende partijen tot de GR HCL.

AB dd 2-7-2025

- Het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur GR HCL van 18 april wordt vastgesteld.
- Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening 2024 en het voorstel resultaatbestemming 2024 vast.
- Het algemeen bestuur stemt in met het ondernemingsplan 2026 en de ontwerpbegroting 2026, inclusief verwerking zienswijze Rijk.
- Het algemeen bestuur stemt in met de voorgestelde te hanteren (financiële) uitgangspunten inzake gesprekken met het Nationaal Archief m.b.t. de voortijdige beëindiging van het project AMV.

AB d.d. 26-11-2025

- Het verslag van de vergadering van het Algemeen Bestuur GR HCL van 2 juli wordt vastgesteld.
- Het algemeen bestuur stelt het Tarievenoverzicht HCL 2026 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Financiële beheerverordening HCL 2025 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Financiële controleverordening HCL 2025 vast.
- Het algemeen bestuur stelt het Controleprotocol rechtmatigheidsverantwoording HCL 2025 vast.

² 9 januari, 26 maart, 18 april, 2 juli, 26 november, 16 december

³ 5 februari, 2 april, 23 april, 4 juni, 10 september, 5 november

- Het algemeen bestuur stelt de Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid HCL 2025 vast.
- Het algemeen bestuur stelt de Regeling normenkader rechtmatigheid HCL 2025 vast.

16-12-2025

- Het algemeen bestuur stemt in met de voortgangsrapportage en de 1^e begrotingswijziging 2025.
- Het algemeen bestuur stelt de uittreedregeling Rijk vast en stemt in met de onderliggende uittreeddocumenten.

Bestuurlijke activiteiten

- Gesprekken inzake nadere afstemming rondom de samenwerkingsrelatie met Tracé (voorheen: SHCL), inwonend op locatie HCL Maastricht, hebben op diverse momenten plaatsgevonden, zowel op directeursniveau als op bestuurlijk niveau.
- Inzake de beoogde toetreding van 11 gemeenten en het Waterschap in de GR HCL per 1 januari 2026 hebben gedurende 2025 diverse informatiebijeenkomsten plaatsgevonden waaraan ambtenaren, raadsleden en bestuurders van zowel de huidige als de beoogde GR-partners hebben deelgenomen.
- Als gevolg van een wijziging van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) per 1 juli 2024, is de tekst van de GR HCL gewijzigd. De gewijzigde tekst is in 2024 reeds geaccordeerd door de gemeentelijke GR-partners en in 2025 ook door de Minister van OCW ondertekend.
- Als gevolg van de beoogde toetreding van 11 gemeenten en het Waterschap in de GR HCL per 1 januari 2026 en de beoogde uittreding van het Rijk uit de GR HCL per 1 januari 2027, is de tekst van de GR HCL wederom gewijzigd. De gewijzigde GR-tekst zal op 1 januari 2026 op de GR HCL van toepassing worden.
- Er heeft in 2025 eveneens intensieve afstemming plaatsgevonden tussen de besturen en directeuren van de RHC's met het ministerie van OCW met het oog op de wijze van effectuering van de aanstaande uittreding van het Rijk uit de diverse Gemeenschappelijke Regelingen RHC's, hetgeen voor het HCL heeft geresulteerd in een met instemming van OCW op 16 december door het algemeen bestuur HCL vastgestelde uittreedregeling.

5.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. De WNT maximeert de bezoldiging van topfunctionarissen en bestuurders. Voor 2025 bedraagt het WNT-maximum voor topfunctionarissen € 246.000 en voor bestuurders € 36.900 (voorzitter) dan wel € 24.600 (leden). Het beloningsbeleid van het HCL voldoet aan de wet normering topinkomens.

Bestuur

Bestuursleden benoemd in de GR HCL ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen beloning. Eén Rijksbestuurder ontving in 2025 een bescheiden vacatiegeld plus reiskostenvergoeding conform de vastgestelde vacatieregeling HCL 2024. De andere bestuursleden ontvingen in 2024 noch vacatiegeld, noch een reis- en onkostenvergoeding.

Directeur

Het HCL personeel en de directeur worden betaald volgens de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). De directeur is ingeschaald conform het functieboek HCL in functieschaal 15 cao SGO. De totale bezoldiging van de directeur, inclusief IKB, belastbare onkostenvergoedingen, wettelijke werkgeverslasten en door de werkgever betaalde pensioenpremies bleef bij deze inschaling onder de WNT-maximum norm en voldoet daarmee aan de WNT. Er worden geen aanvullende structurele vergoedingen of bezoldigingen verstrekt.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2025 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.



historisch centrum **limburg**



JAAARREKENING

2025

Historisch Centrum Limburg

Locatie Maastricht (hoofdvestiging)

Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
+31 (0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Locatie Heerlen

Navolaan 83
6414 HE Heerlen
+31(0)43 328 55 00
info@hclimburg.nl

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Paragrafen	4
2.1	Verslaglegging	4
2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	4
2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	6
2.4	Financiering	6
2.5	Bedrijfsvoering	7
2.6	Rechtmatigheid	7
2.7	Verbonden partijen	8
2.8	Organisatiegegevens	8
2.9	Openbaarheid	9
2.10	Ondertekening	9
3	Baten en lasten met toelichting	10
3.1	Rechtmatigheidsverantwoording	13
3.2	WNT-verantwoording	14
4	Balans met toelichting	17
5	Grondslagen	24
6.	Overige gegevens	27
6.1	Controleplicht	27
6.2	Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	27
6.3	Voorstel	27
6.4	Gebeurtenissen na balansdatum	28
6.5	Personele bezetting	28
6.6	WNT-verantwoording	28
6.7	Rechtmatigheidsverantwoording	28
6.8	Controleverklaring	28
7	Controleverklaring	29

1 Voorwoord

Met het jaar 2025 bevindt het Historisch Centrum Limburg (HCL) zich nadrukkelijk in een overgangsfase. Een jaar waarin belangrijke bestuurlijke, organisatorische en inhoudelijke veranderingen zijn voorbereid, die richting geven aan de verdere ontwikkeling van het HCL in de komende jaren.

Centraal in 2025 stond de doorontwikkeling van de Gemeenschappelijke Regeling HCL. In het licht van de toetreding van elf gemeenten en het Waterschap Limburg per 1 januari 2026 en de aangekondigde uittreding van het Rijk per 1 januari 2027, is intensief gewerkt aan bestuurlijke afstemming, wijziging van de regeling en het maken van heldere afspraken over verantwoordelijkheden en financiën. De vaststelling van de uittreedregeling van het Rijk, met instemming van het ministerie van OCW, markeert daarbij een belangrijk moment. Deze ontwikkelingen vroegen veel inzet van bestuur, directie en organisatie, maar leggen tegelijkertijd een stevig fundament voor een toekomstbestendig regionaal archief.

Ook op landelijk niveau was 2025 een betekenisvol jaar voor de archiefsector. De besluitvorming over de nieuwe Archiefwet 20xx in de Tweede Kamer werd afgerond. Hoewel de inwerkingtreding pas in 2027 wordt verwacht, heeft het HCL in 2025 al nadrukkelijk voorgesorteerd op de gevolgen hiervan. De verdere professionalisering van het eigen informatiebeheer, de doorontwikkeling van het e-depot, de intensivering van toezicht en advies op digitaal informatiebeheer en de uitbreiding van digitale dienstverlening laten zien dat het HCL deze veranderingen actief en toekomstgericht benadert.

Daarnaast kende 2025 een belangrijke interne mijlpaal met de directeurswisseling. Na vele jaren van grote betrokkenheid en toewijding nam mevrouw drs. L. (Lita) Wiggers afscheid als algemeen directeur per 15 november 2025. Dit vond plaats in een periode van grote dynamiek en vroeg om zorgvuldige overdracht en continuïteit, die dankzij de inzet van medewerkers en management goed is gewaarborgd.

Ondanks de vele veranderingen is de uitvoering van de wettelijke taken ook in 2025 onverminderd voortgezet. Het HCL heeft een groot aantal inspecties en adviezen uitgevoerd, omvangrijke archieven overgebracht en beheerd, en verdere stappen gezet in de digitalisering en online beschikbaarstelling van collecties. De groei van het aantal bezoekers, informatieverzoeken en digitale raadplegingen onderstreept het maatschappelijke belang van een goed toegankelijke en betrouwbare archiefvoorziening. Tegelijkertijd is veel aandacht uitgegaan naar de kwaliteit van depotbeheer, informatieveiligheid, bedrijfsvoering en de ondersteuning en ontwikkeling van medewerkers.

Kortom, 2025 was een intensief en veelomvattend jaar: een jaar van voorbereiding, borging en vooruitkijken. Dit jaarverslag biedt een overzicht van de werkzaamheden en resultaten die in deze overgangperiode zijn gerealiseerd en laat zien hoe het HCL zich positioneert voor de komende fase.

Deze jaarrekening geeft inzicht in de financiële aspecten van dit enerverende verslagjaar, welke werd afgesloten met een positief resultaat na bestemming van €967.960. Alle in de jaarcijfers opgenomen bedragen luiden in Euro's.

Senta Schiffeleers
Directeur Historisch Centrum Limburg
HCL, 2026

2 Paragrafen

2.1 Verslaglegging

In de GR HCL (artikel 16-23) zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de begroting, de meerjarenraming en de jaarstukken. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) en de Gemeentewet (GW) schrijven voor dat iedere GR begrotings- en verantwoordingsstukken opstelt conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit besluit is ook van toepassing op het HCL; de betreffende stukken zijn conform de BBV opgesteld.

Het HCL voert één programma uit; er is geen nadere onderverdeling in deelprogramma's.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het HCL in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.

Conform artikel 1 van de GR HCL heeft het HCL tot doel "de belangen van de minister en de colleges B&W bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen". Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het HCL geheel afhankelijk van de deelnemers.

Het weerstandsvermogen betreft de overige reserve en bedraagt per 31 december 2025 € 338.720 (voor resultaatbestemming). Dit betreft afgerond 9% van de deelnemersbijdragen in het HCL in 2025 ten behoeve van het uitvoeren van de archieftaken. Het weerstandsvermogen is daarbij iets lager dan de maximale reserve conform de GR HCL, waar in artikel 22 is opgenomen dat deze in enig jaar niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen.

	2025	2024
Stand per 1 januari	€ 338.720	€ 604.015
Toevoeging / onttrekking boekjaar	€ 0	€ 265.295
Stand per 31 december (2025 voor resultaatbestemming)	€ 338.720	€ 338.720
Algemene reserve in % van deelnemersbijdrage GR tbv uitvoering archieftaken	8,97%	10,00%

Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

a) Wijzigingen in de GR of de bijdrage deelnemers	Risico Laag
b) Wijzigingen in subsidies en zakelijke diensten	Risico Laag
c) CAO aanpassingen en ww-verplichtingen	Risico Laag
d) Calamiteiten ten aanzien van het gebouw of de archieven	Risico Laag
e) Wijzigingen in btw-regime of regime vennootschapsbelasting	Risico Laag
f) Vertraging in groeitempo e-depot inkomsten	Risico Midden

Genomen risicomaatregelen:

Ad a)

Wijzigingen in de samenstelling van de GR of de bijdrage van deelnemers dienen altijd met unanimiteit genomen te worden, zodat deze eventualiteit zich niet eenzijdig voor kan doen zonder bijbehorende afspraken welke vooraf in de (meerjaren)begroting kunnen worden verwerkt

Ad b)

Ten aanzien van de extra benodigde personele capaciteit en zakelijke diensten wordt gewerkt met tijdelijke functies en arbeidsovereenkomsten, dan wel worden met opdrachtgever financiële afspraken gemaakt waardoor eventuele transitie- en ww-verplichtingen richting zittend personeel door opdrachtgever worden afgedekt.

Ad c)

In de begroting en meerjarenraming wordt er van uitgegaan dat de kosten van CAO aanpassingen structureel 1% hoger liggen dan de indexering van inkomsten.

Ad d)

Het HCL kent zowel een brand-, opstal als inboedelverzekering. Vanwege hun uniciteit zijn de archieven zelf niet verzekerd. Wel zijn in het gebouw een veelheid aan maatregelen (o.a. extra brandwerende deuren en waterdetectie, collectiehulpverleningsplan) genomen om het risico van calamiteiten in de archieven tot een minimum te beperken. Ook is een cyberverzekering afgesloten, waardoor ondersteuning bij het zich voordoen van een eventuele aanval op digitale informatie- en archiefsystemen is geborgd.

Ad e) Ten aanzien van zowel btw als vennootschapsbelasting zijn er door de Belastingdienst uitspraken gedaan, waardoor het HCL goed weet welke regels in dezen op haar van toepassing zijn.

Ad f)

In 2025 heeft het HCL een aanvang gemaakt met de ingebruikname van een eigen e-depot. Het e-depot van het HCL is daarmee nog volop in ontwikkeling, zowel qua aan te bieden dienstverlening als qua aantal afnemende klanten. De investeringen liggen daardoor de komende jaren nog hoger dan de inkomsten. Ter dekking van de aanloopverliezen heeft het HCL in het verleden een bestemmingsreserve opgebouwd.

Kengetallen

Het BBV kent een verplichte set van financiële kengetallen. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen.

Overzicht Ratio's / kengetallen

	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Liquiditeit	6,30	6,71
Solvabiliteit	0,36	0,31
Netto schuldquote	<0	<0
EMU Saldo (x € 1.000)	1.242	1.584
Structurele exploitatieruimte	7,98%	4,06%

Liquiditeitsratio

De liquiditeitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is (voor de korte termijn) aan haar financiële verplichtingen te voldoen en hangt samen met de beschikbaarheid van afdoende vlottende middelen (vlottende activa) om aan de kortlopende verplichtingen (vlottende passiva) te voldoen en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal of ratio. Onder liquiditeitsratio wordt verstaan de vlottende activa ten opzichte van de vlottende passiva. De liquiditeitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een liquiditeitsratio van > 1.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De VNG gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het HCL een GR is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is een weergave van het vorderingensaldo en geeft weer het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van de organisatie, berekend op transactiebasis.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het HCL kent twee archiefbewaarplaatsen, gevestigd in Maastricht en in Heerlen. Het gebouw in Maastricht huurt zij van Rijksvastgoed. Het gebouw is niet in eigendom, maar sinds 1 januari 2019 komt het volledige onderhoud van het pand voor rekening van het HCL, waartoe zij vanuit het Rijk een jaarlijkse vergoeding ontvangt. Ten behoeve van het uitvoeren van het onderhoud is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. Om voldoende middelen te hebben om het MJOP te kunnen uitvoeren, beschikt het HCL over een Egalisatievoorziening Groot Onderhoud Gebouwen.

De archiefbewaarplaats in Heerlen, gevestigd in de Christus Koning Kerk (CKK), wordt onderhouden voor rekening en risico van de gemeente Heerlen. Voor huur en onderhoud is het HCL een jaarlijkse vergoeding aan de gemeente Heerlen verschuldigd.

2.4 Financiering

Door het Algemeen Bestuur (AB) is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld in de Financiële Verordening. Hierbij dienen met name risico's bij financieringen beheersbaar te zijn en de kosten van geldleningen zo veel mogelijk beperkt.

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2025 wordt een bedrag van € 8.150.048 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. Het drempelbedrag (het bedrag dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden) bedraagt € 250.000.

De renterisiconorm is voor Gemeenschappelijke Regelingen wettelijk vastgesteld op 8,2% van de begrotingsomvang. Van de langlopende schuld mag maximaal dat bedrag aan een renteherziening onderhevig zijn. De renterisiconorm is niet van toepassing voor het HCL.

2.5 Bedrijfsvoering

Aan het hoofd van het openbaar lichaam HCL staat het algemeen bestuur (AB). De voorzitter en twee leden van het algemeen bestuur hebben zitting in het dagelijks bestuur (DB). De ambtelijke leiding van het HCL is belegd bij een door het algemeen bestuur benoemde algemeen directeur, die wordt bijgestaan door een adjunct-directeur/, tevens hoofd bedrijfsvoering.

Het HCL kent vier afdelingen (Dienstverlening en Publiekszaken, Archieven en Collecties, Toezicht en Advies, en Bedrijfsvoering) die tezamen één programma verzorgen: de uitvoering van de archiefwet voor de deelnemers in de GR. De organisatie heeft één managementteam, dat direct leiding geeft aan alle medewerkers en vrijwilligers.

2.6 Rechtmatigheid

In de GR HCL (GR HCL artikel 21) is opgenomen dat jaarlijks een jaarrekening wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid, afgegeven door een accountant. Vanaf het boekjaar 2023 moet het dagelijks bestuur van het HCL de rechtmatigheid verantwoorden in de jaarrekening. Ingevolge de (aanpassing van de) Gemeentewet, het BBV en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is een Intern Controle Plan (ICP) vastgesteld voor de verantwoording van de financiële rechtmatigheid.

In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het dagelijks bestuur aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met vastgestelde kaders en relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. De verantwoording is opgenomen na de toelichting over het overzicht van baten en lasten.

Naar aanleiding van de uitgevoerde rechtmatigheidsverantwoording stelt het dagelijks bestuur vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 2% op basis van werkelijke lasten exclusief mutatie reserves, zijnde € 164.192, behoudens de aanbestedingsverplichting ICT.

Op het gebied van ICT-ondersteuning maakte het HCL tot en met 2024 gebruik van de diensten van Parkstad-IT. Indertijd is door HCL gekozen voor Parkstad-IT omdat er op deze wijze kon worden gekozen voor inbesteding zonder aanbestedingsverplichting. Parkstad-IT maakte immers onderdeel uit van de gemeente Heerlen, welke in dezen voor een diversiteit aan overheidsorganisaties als centrumgemeente fungeerde. Parkstad-IT is per 22 november 2024 verzelfstandigd en verder gegaan als de GR Solido, waardoor de rol van de gemeente Heerlen als centrumgemeente is vervallen. Daardoor is voor het HCL ook de juridische mogelijkheid tot inbesteding vervallen, en dient zij haar ICT-dienstverlening (alsnog) aan te besteden. Tenzij zij er bestuurlijk voor kiest om – na uittreding van het Rijk per 1 januari 2027 – alsnog als deelnemer toe te treden tot de GR Solido. Omdat deze beslissing strategisch van aard is, is er bestuurlijk voor gekozen om het besluitvormingstraject pas op te starten nadat alle nieuwe deelnemers ook daadwerkelijk tot de GR HCL zijn toegetreden, i.c. in 2026. De bestuurlijke consultatie in dezen is inmiddels opgestart. Het bestuur is zich er daarbij van bewust dat een toetreding van het HCL tot de GR Solido bestuurlijk pas mogelijk is als het Rijk is uitgetreden, i.c. naar verwachting per 1 januari 2027.

Daarnaast onderkent het dagelijks bestuur een aanbestedingsrisico met betrekking tot het collectiebeheersysteem. Dit risico is in het boekjaar gemitigeerd door de afname van een aanvullende collectiebeheermodule bij de eerder ten behoeve van het e-depot door middel van een Europese aanbesteding geselecteerde leverancier. Met behulp van een inkoopadviseur is daarbij geconstateerd dat de afname van een aanvullende collectiebeheermodule juridisch zowel binnen de scope van de eerdere aanbesteding van het e-depot alsook de financiële randvoorwaarden past.

2.7 Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het HCL een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Het HCL heeft geen verbonden partij.

2.8 Organisatiegegevens

Statutaire naam : Historisch Centrum Limburg
Vestigingsplaats : Maastricht
Rechtsvorm : Openbaar lichaam op basis van de wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
Locaties: Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht
Navolaan 83, 6414 HE Heerlen

Doelstelling

Het HCL heeft tot doel “de belangen van de minister en de colleges B&W bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden, collecties, individuele documenten en dergelijke die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie en de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten, in gezamenlijkheid te behartigen”.

Directie

Het HCL staat onder leiding van een algemeen directeur, daarin ondersteund door een adjunct directeur die tevens de functie van afdelingshoofd bedrijfsvoering vervult. In 2025 heeft een directeurswisseling plaatsgevonden, waarbij Lita Wiggers per 15 november als algemeen directeur is opgevolgd door Senta Schiffeleers. De bezoldiging van beide algemeen directeurs, alsmede de adjunct directeur, ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum zoals opgenomen in de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3.2.

Bestuur (op 31 december 2025)

Naam	Namens	AB	DB
5.1.2e	Rijk	Lid	Lid
5.1.2e	Rijk	Lid	
Manon Fokke	Gemeente Maastricht	Voorzitter	Voorzitter
5.1.2e	Gemeente Maastricht	Lid	
5.1.2e	Gemeente Heerlen	Lid	
5.1.2e	Gemeente Heerlen	Lid	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3.2. Er is een vacatieregeling vastgesteld.

2.9 Openbaarheid

Conform artikel 3.5 van de Wet Open Overheid (WOO) worden het beleid en de uitvoering van de wetgeving verantwoord in het jaarverslag; hier is nog geen standaardmodel voor. Het HCL plaatst zoals voorgeschreven de vastgestelde jaarstukken alsmede het ondernemingsplan inclusief begroting en meerjarenraming digitaal op Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP). Daarnaast worden deze gepubliceerd op onze website: www.historischcentrumlimburg.nl.

2.10 Ondertekening

De jaarrekening 2025 is gecontroleerd door Kalnenek Accountants te Landgraaf. De door dit kantoor afgegeven controleverklaring is bij deze jaarrekening gevoegd in hoofdstuk 7.

Het algemeen bestuur van het Historisch Centrum Limburg verklaart hierbij dat zij instemt met het voorstel inzake resultaatbestemming zoals opgenomen in hoofdstuk 6.3 en vervolgens de jaarrekening 2025 heeft vastgesteld.

Maastricht, DATUM

Naam:

Functie:

Handtekening:

Naam:

Functie:

Handtekening:

3. Baten en lasten met toelichting

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Begroting 2025 (1e wijziging)	Realisatie 2024
BATEN				
Algemene baten				
Lumpsumbijdrage Rijk	1.652.958	1.432.844	1.652.958	1.647.601
Incidentele bijdrage Rijk	71.784		71.784	
Lumpsumbijdrage Maastricht	1.078.944	1.091.779	1.078.944	342.295
Lumpsumbijdrage Heerlen	875.407	885.697	875.407	272.832
Bijdrage huur- en onderhoudskosten Rijk	2.052.178	2.020.494	2.052.178	1.973.032
Totaal algemene baten	5.731.271	5.430.814	5.731.271	4.235.760
Directe baten				
Bijdrage e-depot Rijk	50.000	50.000	50.000	50.000
Opbrengst e-depot	120.703	0	117.604	47.442
Opbrengsten Provincie	525.444	492.604	525.444	508.658
Opbrengsten DVO-partners incl. AMV	2.234.691	1.530.956	2.195.457	1.565.532
Bijdrage inwoning SHCL	146.609	143.080	127.224	144.954
Opbrengst studiezaal	13.155	19.418	11.948	13.273
Totaal directe baten	3.090.602	2.236.058	3.027.677	2.329.858
Overige baten				
Rentebaten	160.283	122.640	162.340	243.876
Egalisatierekening huurverplichting CKK	132.818	147.000	129.000	132.818
Incidentele btw teruggaaf	0	0	0	1.270.095
Overige baten	2.208	0	208	101.643
Verhuur CKK	35.432	35.770	35.431	34.300
Vrijval personele voorzieningen	0	0	0	571.347
Ottrekking algemene reserves	0	0	0	265.295
	330.740	305.410	326.979	2.619.374
Totale baten	9.152.612	7.972.282	9.085.927	9.184.992

	Realisatie 2025	Begroting 2025	Begroting 2025 (1e wijziging)	Realisatie 2024
Lasten				
Salariskosten	4.543.832	4.509.064	4.378.433	4.268.438
Overige personele kosten	436.163	146.965	372.416	115.694
Kosten huur en onderhoud	1.340.229	1.806.136	1.734.948	1.476.768
Huisvestingskosten	195.565	383.461	214.570	287.056
ICT kosten	443.456	186.663	444.280	260.326
Algemene organisatiekosten	538.193	183.284	482.846	392.165
Directe kosten, archieven & collecties	194.101	250.855	239.399	246.092
Directe kosten, publiek & dienstverlening	33.700	16.893	28.461	23.083
Directe kosten, toezicht & advies (incl. e-depot)	55.415	0	91.000	0
Kosten projecten	41.621	0	41.630	82.124
Afschrijvingskosten	89.919	102.200	89.947	99.545
Kapitaallasten	1.045	0	1.000	966
Dotaties voorziening groot onderhoud gebouw	296.361	386.761	115.000	328.027
Totale lasten	8.209.600	7.972.282	8.319.973	7.580.283
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	943.013	0	851.997	1.604.709
Mutaties reserves				-151.473
Dotatie bestemmingsreserve Militair Gezag Limburg	- 62.410			
Dotatie bestemmingsreserve Restant vakantiedagen	- 21.259			
Dotatie bestemmingsreserve Adopteer een archief	-1.410			
Onttrekking bestemmingsreserve Heerlen	86.043		86.043	
Onttrekking bestemmingsreserve WW verplichtingen	23.983			
Gerealiseerd resultaat	967.960	0	765.954	1.453.236

Het verslagjaar 2025 kent een gerealiseerd resultaat van € 967.960.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste afwijkingen van de realisatie 2025 ten opzichte van enerzijds de realisatie 2024 en anderzijds de begroting 2025 (1^e begrotingswijziging).

Toelichting afwijkingen realisatie 2025 ten opzichte van realisatie 2024 (> € 25.000)

Algemene baten

In het kader van de uittreding van het Rijk is er een incidentele bijdrage van € 71.784 ontvangen als vergoeding voor gemaakte out-of-pocketkosten inzake met name juridische advieskosten. De bijna € 80.000 hogere rijksbijdrage voor huur- en onderhoud heeft betrekking op indexatie.

De hogere lumpsumbijdrage van zowel de gemeente Maastricht als de gemeente Heerlen is het gevolg van het wegvallen van het effect van de eenmalige btw-correctie in het boekjaar 2024, welke in dat boekjaar in een eenmalige lagere bijdrage resulteerde.

Directe baten

De circa € 670.000 hogere opbrengsten van DVO-partners (incl. AMV) is voor het overgrote deel (€ 590.000) toe te schrijven aan een met het Nationaal Archief overeengekomen ontvangen vergoeding ter dekking van toekomstige extra (salaris)kosten als gevolg van het voortijdig beëindigen van het project AMV. De resterende € 80.000 hogere opbrengsten komen voort uit additioneel verleende dienstverlening aan DVO-partners.

Overige baten

Door daling van het rentepercentage voor schatkistbankieren zijn de rente-inkomsten ruim € 83.000 lager dan in 2024. Tevens is in 2025 het incidentele positieve effect van € 1.270.000 als gevolg van een btw-afspraken met de Belastingdienst in het boekjaar 2024 wegevallen.

Het (vrijwel) wegvallen van de posten overige baten, onttrekking algemene reserve en vrijval personele voorzieningen zijn het gevolg van het wegvallen van incidentele effecten als gevolg van eenmalige correcties in de jaarrekening 2024 voortkomend uit de aanpassing van de jaarrekening aan de eisen van de BBV, welke in 2024 plaatsvond.

Personeelskosten

De stijging van de salarislasten met bijna € 255.000 zijn voor het overgrote deel het gevolg van CAO-afspraken. De post overige personele kosten is sterk gestegen vanwege de inzet van uitzendkrachten ten behoeve van het project AMV. In het kader van de afbouw van dit project zijn in de loop van het boekjaar diverse AMV-medewerkers in vaste dienst intern binnen het HCL herplaatst, waarbij de opengevallen plekken werden ingevuld door uitzendkrachten. Met de beëindiging van het project AMV per 31 december 2025, is per die datum ook de inzet van de betrokken uitzendkrachten geëindigd.

In de post overige personele kosten zijn eveneens de kosten van werving van de nieuwe algemeen directeur opgenomen (ca. € 25.000).

Kosten huur en onderhoud

De daling van de kosten van huur en onderhoud met € 125.000 is het gevolg van lagere onderhoudskosten voortkomend uit het MJOP.

Huisvestingskosten

De daling van de huisvestingskosten met ruim € 90.000 komt voor het overgrote deel voort uit lagere kosten voor gas en electra, als gevolg van dalende marktprijzen.

ICT kosten

De ICT kosten zijn ruim € 170.000 hoger dan in 2024, voor € 164.000 veroorzaakt door hogere doorberekende kosten vanuit Solido. Met name de kosten voor data opslag zijn, vanwege een bijna verdriedubbeling van het tarief, met een bedrag van €110.000 euro sterk gestegen. Inmiddels zijn er afspraken gemaakt met Solido, waardoor het in rekening gebrachte opslagtarief per Gb met ingang van 2026 wordt gehalveerd.

Algemene organisatiekosten

De circa € 140.000 hogere algemene organisatiekosten zijn voornamelijk veroorzaakt door hogere kosten voor (juridisch) advies. Ruim € 70.000 van de juridische advieskosten hebben betrekking op de uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling, welke door het Rijk volledig zijn vergoed. Andere kostenverhogende elementen zijn het afsluiten van een aanvullende brandverzekering en cyberverzekering (€ 12.000) en hogere kantinekosten (€ 8.000), deels het gevolg van een toenemend aantal (externe) bijeenkomsten, anderzijds vanwege stijgende inkoopkosten, met name van koffie.

Kosten projecten

De kosten van projecten zijn € 40.000 lager dan in 2024, en komen voor een belangrijk voort uit kosten in het kader van de tentoonstelling 'Deze droevige offerande', welke een beeld geeft van de wijze waarop in de stad Maastricht in de jaren 1800-1830 met daar te vondeling gelegde kinderen werd omgegaan.

Toelichting afwijkingen realisatie 2025 ten opzichte van begroting 2025 (1^e wijziging) (> € 25.000)

Directe baten

Vanwege additionele dienstverlening aan diverse DVO-partners, zijn de opbrengsten DVO-partners incl. AMV bijna € 40.000 hoger dan in de gewijzigde begroting 2025 was voorzien.

Salariskosten

Als gevolg van hoger dan verwachte per ultimo boekjaar nog uit te betalen IKB, lagen de uiteindelijke salariskosten € 163.000 hoger dan bij de 1^e begrotingswijziging was voorzien.

Overige personele kosten

Bij de herziening van de begroting was geen rekening gehouden met de op te nemen dotatie aan de voorziening verlofsparen (€ 30.000). Ook de nagekomen in rekening gebrachte kosten inzake het IPAP-werkgeversdeel (€ 25.000) waren bij de 1^e begrotingswijziging niet meegenomen.

Kosten huur en onderhoud

Door verschuiving van onderhoudsprojecten van 2025 naar 2026 (€ 193.000) en de vrijval van een getroffen voorziening ter dekking van de kosten van de vervanging van de brandmeldinstallatie (€ 212.000), kwamen de kosten van huur en onderhoud in totaal € 405.000 lager uit dan eerder begroot.

Directe kosten archieven en collecties

Het naar 2026 doorschuiven van investeringen in archiefmaterialen, zoals zuurvrije archiefdozen, zorgde ervoor dat de directe kosten voor archieven en collecties € 45.000 lager lagen dan in de begroting was voorzien.

Directe kosten toezicht en advies (incl. e-depot)

In de 1^e begrotingswijziging zijn onder het kopje 'directe kosten toezicht en advies (incl e-depot)' te hoge verwachte kosten opgenomen voor licentiekosten e-depot (€ 35.000).

3.1 Rechtigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In de rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, de verordeningen van Historisch Centrum Limburg en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 26 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 164.192. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van € 164.192, behoudens de aanbestedingsverplichting ICT.

Het dagelijks bestuur stelt tevens vast dat de definitie van misbruik en oneigenlijk gebruik volgens de kadernota Rechtmatigheid voor HCL niet van toepassing. Binnen het taakgebied van HCL spelen zich geen activiteiten af die binnen deze definitie vallen.

In hoofdstuk 2.6 bedrijfsvoering / rechtmatigheid is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3.2 WNT-verantwoording

De WNT is van toepassing op Historisch Centrum Limburg. Het voor Historisch Centrum Limburg toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2025 € 246.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2025		
bedragen x € 1	L. Wiggers	S. Schiffeleers
Functiegegevens⁵	Directeur	Directeur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 t/m 31-12-2025	15-11-2025 t/m 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	1
Dienstbetrekking ⁸	Ja	Ja
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	132.912,45	16.732,34
Beloningen betaalbaar op termijn	22.788,48	2.911,44
<i>Subtotaal</i>	<i>155.700,93</i>	<i>19.643,78</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	246.000,00	31.647,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	0	0
Bezoldiging	156.397,05	19.774,48

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	n.v.t		n.v.t	

1d. Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2025		in 2025 Actief van dd
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE	t/m dd
H. Fokke	Voorzitter	1-1-25 t/m 31-12-25
JCM Pommer	Lid	1-1-25 t/m 31-12-25
JMT Teunissen	Lid	1-1-25 t/m 31-12-25
FH Bastiaens	Lid	1-1-25 t/m 31-12-25
C. Gelderblom	Lid	1-1-25 t/m 31-12-25
JMM Clemens	Lid	1-1-25 t/m 31-12-25

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4. Balans met toelichting

Balans	31-12-2025	31-12-2024
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	319.546	408.692
Subtotaal vaste activa	319.546	408.692
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen rentetypische looptijd < jr		
Debiteuren	2.039.149	1.087.097
Schatkistbankieren	8.150.048	7.915.971
Overlopende activa	84.474	90.710
Overige vorderingen	70.860	107.270
Liquide middelen		
Bankrekeningen	225.890	88.725
Kasgeld	811	504
Subtotaal vlottende activa	10.571.231	9.290.277
TOTAAL ACTIVA	10.890.778	9.698.968

Balans	31-12-2025	31-12-2024
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		
Besteedbaar vermogen		
bestemmingsreserves	2.632.225	1.203.936
Overige reserve	338.720	338.720
Resultaat boekjaar	943.013	1.453.236
Subtotaal eigen vermogen	3.913.958	2.995.892
VOORZIENINGEN		
Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding	11.455	15.273
Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen	4.096.024	4.012.266
Voorziening transitie HCL	105.987	105.987
Egalisatierekening bijdragen huurverplichtingen CKK	978.250	1.107.250
Voorziening verlofsparen	107.655	77.548
Subtotaal voorzieningen	5.299.371	5.318.325
Netto lopende schulden rentetypische looptijd < jr		
Overige schulden	135.770	162.097
Vooruitontvangen bedragen	11.833	13.833
Nog te betalen kosten	1.529.846	1.208.821
Subtotaal schulden op korte termijn	1.677.449	1.384.751
TOTAAL PASSIVA	10.890.778	9.698.968

Toelichting op de Balans**31-12-2025****31-12-2024****ACTIVA****VASTE ACTIVA****Materiële vaste activa**

Aanschafwaarde begin boekjaar	4.749.287	4.717.957
Bi: investeringen boekjaar	773	31.330
Af: desinvesteringen boekjaar	0	0
Aanschafwaarde ultimo boekjaar	<u>4.750.060</u>	<u>4.749.287</u>
Afschrijvingen begin boekjaar	4.340.595	4.241.052
Bij: afschrijvingen boekjaar	89.919	99.544
Af: afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	0	0
Afschrijvingen ultimo boekjaar	<u>4.430.514</u>	<u>4.340.595</u>
Boekwaarde ultimo boekjaar	319.546	408.692

VLOTTENDE ACTIVA**Vorderingen**

Debiteuren	2.039.149	1.087.097
-------------------	------------------	------------------

Dit betreft het saldo debiteuren per 31 december

Schatkistbankieren

BNG paraplurekening schatkistbankieren	8.150.048	7.915.971
--	-----------	-----------

Overlopende activa

Huur CKK	32.139	31.112
Licenties & hostingkosten	41.782	46.949
Organisatie- en overheadkosten	10.553	12.649
	<u>84.474</u>	<u>90.710</u>

Overige vorderingen

E-depot licentie Gem Beek	7.800	0
JHF inz. Piet Killaers archief	0	15.000
Elek, Gas, Water afrekening	0	9.247
Teruggaaf 50% energiebelasting	23.385	24.786
Rentebaten	32.372	56.737
Loyalis verzekering	0	1.500
personele subsidie dec 2025	328,77	0
Vergoeding CABR Q4 2025	6.974	0
	<u>70.860</u>	<u>107.270</u>

liquide middelen

Rabobank rekening-courant	190.746	54.055
Rabobank bedrijfsSpaarRekening	34.926	34.357
BNG betaalrekening schatkistbankieren	217	313
Kasgeld	811	504
	<u>226.700</u>	<u>89.229</u>

Totaal activa	2.740.730	1.782.998
----------------------	------------------	------------------

Toelichting op de Balans	31-12-2025	31-12-2024
--------------------------	------------	------------

Bestemmingsreserves

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	1.203.936	1.052.463
Toevoeging voordelig exploitatiesaldo boekjaar 2024	1.453.236	231.516
Dotatie bestemmingsreserve Militair Gezag Limburg	62.410	
Dotatie bestemmingsreserve Restant vakantiedagen	21.259	
Dotatie bestemmingsreserve Adopteer een archief	1.410	
Onttrekking bestemmingsreserve Heerlen	-86.043	-80.043
Onttrekking bestemmingsreserve WW verplichtingen	-23.983	
Stand ultimo boekjaar	2.632.225	1.203.936

Specificatie samenstelling ultimo boekjaar

- Militair Gezag van Limburg	147.910	85.500
Digitalisering archief Militair gezag van Limburg	3.170	3.170
- Restauratie registers	6.261	6.261
- incidentele rijksbijdragen DTR-gelden	401.018	401.018
- Legaat	9.860	9.860
- Atelier Materiële Voorbereiding (AMV)	698.127	698.127
- Restant vakantie dagen	238.671	0
- WW verplichting	329.943	0
- Gemeente Maastricht	485.044	0
- Gemeente Heerlen	310.811	0
- Adopteer archief (lita)	1.410	0
	2.632.225	1.203.936

Overige reserves

Specificatie verloop boekjaar

Stand begin boekjaar	338.720	604.015
Bij: - voordelig exploitatiesaldo bj	0	0
Af: - onttrekking t.g.v. bestemmingsreserves	0	265.295
Stand ultimo boekjaar	338.720	338.720

Additionele toelichting

De onttrekking van de ruim € 86.000 uit de bestemmingsreserve van de gemeente Heerlen heeft betrekking op de met de gemeente Heerlen afgesproken wijze van verrekening van de door de door haar verschuldigde vergoeding inzake het e-depot.

Als onderdeel van het afscheid van Lita Wiggers als algemeen directeur van het HCL is een aanvullende bestemmingsreserve 'Adopteer een archief' gevormd, waarvan de omvang bestaat uit in het kader van het afscheid ontvangen giften. De bestemmingsreserve zal worden aangewend ten behoeve van de restauratie van een nog aan te wijzen archiefstuk.

Voorzieningen

Egalisatierekening aanpassing huurvergoeding (art. 44, lid 2 voorziening)

Dit betreft een van Rijksvastgoedbedrijf (RVB) in 2016 ontvangen restitutie ad € 56.000 vanwege lagere kosten verbouwing brandveiligheid dan oorspronkelijk geraamd. Voor het bedrag van de oorspronkelijke raming van deze verbouwingskosten werd met RVB een hogere gebruiksvergoeding gebouwen overeengekomen voor de periode 1 mei 2014 tot en met 31 december 2028.

Vanwege de in 2016 ontvangen restitutie ad € 56.000 is de met RVB overeengekomen hogere gebruiksvergoeding tot een te hoog bedrag vastgesteld, zodat voor het bedrag van de ontvangen restitutie ad € 56.000 een egalisatierekening is gevormd waaruit jaarlijks een bedrag vrijvalt ten gunste van de exploitatierekening gedurende de periode tot en met 31 december 2028, waarmee jaarlijks de te hoge aanpassing gebruiks-vergoeding gebouwen wordt gecompenseerd.

Specificatie verloop boekjaar	2025	2024
Stand begin boekjaar	15.273	19.091
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	3.818	3.818
Stand ultimo boekjaar	11.455	15.273

Egalisatierekening groot onderhoud gebouwen (art. 44, lid 1c voorziening)

Per 1 januari 2019 heeft er op het gebied van gebouwenonderhoud een stelselwijziging plaatsgevonden, waardoor het HCL sinds die datum verantwoordelijk is voor het gehele onderhoud van de door haar van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gehuurde huisvesting op de locatie Maastricht.

Benevens een in 2019 ontvangen incidentele bijdrage ad € 878.900 ten behoeve van nog uit te voeren onderhoud per de ingangsdatum van de stelselwijziging 1 januari 2019 volgens een nulmeting, komt aan HCL ingaande 1 januari 2019 jaarlijks een bijdrage voor beheer en onderhoud huisvesting locatie Maastricht toe, welke middelen worden gedoteerd aan de egalisatierekening groot onderhoud gebouwen, waaruit desbetreffende kosten van beheer en onderhoud huisvesting locatie Maastricht worden bestreden. De kosten van beheer en onderhoud huisvesting locatie Maastricht bestaan, naast materiële lasten (uitgaven), uit personele lasten (uitgaven) met betrekking tot eigen personeel en wel een drietal medewerkers welke voor gemiddeld 75% belast zijn met beheer- en onderhoudstaken inzake huisvesting locatie Maastricht.

Specificatie verloop boekjaar	2025	2024
Stand begin boekjaar	4.012.266	3.725.787
- jaarbijdrage	1.316.744	1.307.279
Af: kosten beheer en onderhoud boekjaar:		
- materiële lasten	1.090.486	846.800
- personele lasten	142.500	174.000
Stand ultimo boekjaar	4.096.024	4.012.266

Voorziening transitie HCL (art. 44, lid 2 voorziening)

De voorziening transitie HCL heeft betrekking op toekomstige kosten in het kader van de herstructurering en doorontwikkeling van het HCL in het kader van de toetreding van nieuwe GR-deelnemers (per 2026) en uittreding van het Rijk (2027). Voor deze transitie is de periode 2026-2030 uitgetrokken.

Specificatie verloop boekjaar	2025	2024
Stand begin boekjaar	105.987	115.640
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: kosten t.l.v. exploitatie boekjaar	0	9.653
Stand ultimo boekjaar	105.987	105.987

Egalisatierekening bijdragen huurverplichtingen CKK Heerlen (art. 44, lid 2 voorziening)

De egalisatierekening bijdragen huurverplichtingen Christus Koningkerk (CKK) Heerlen houdt verband met de eerdere verhuizing van de archiefbewaarpplaats in Heerlen naar de CKK Heerlen, welke door HCL wordt gehuurd van de gemeente Heerlen. De huur voor de duur van 10 jaar is ingegaan op 1 augustus 2023. De aanvangshuur bedroeg op jaarbasis € 360.000.

Voor de periode 1 januari 2020 (datum toetreding gemeente Heerlen tot de GR HCL) tot 1 augustus 2023 (aanvangsdatum van de huurverplichting CKK Heerlen) is dit bedrag van € 360.000 per jaar, jaarlijks / tijdsgelang toegevoegd aan deze egalisatierekening. Vanaf de datum aanvang huur CKK Heerlen zal gedurende de looptijd van de huurverplichting (10 jaar) jaarlijks/tijdsgelang een evenredig deel van de opgebouwde egalisatierekening vrijvallen ten gunste van de exploitatierekening.

Specificatie verloop boekjaar	2025	2024
Stand begin boekjaar	1.107.250	1.236.250
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	0	0
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	129.000	129.000
Stand ultimo boekjaar	978.250	1.107.250

Voorziening verlofsparen

Dit betreft een voorziening voor opgebouwde verlofuren in het kader van verlofsparen.

Specificatie verloop boekjaar	2025	2024
Stand begin boekjaar	77.548	0
Bij: dotatie t.l.v. exploitatie boekjaar	30.107	77.548
Af: vrijval t.g.v. exploitatie boekjaar	0	0
Stand ultimo boekjaar	107.655	77.548

Schulden op korte termijn

	2025	2024
Crediteuren	135.770	162.097

Dit betreft de ultimo boekjaar openstaande schulden aan crediteuren volgens de uit de financiële administratie opgemaakte saldijst.

Vooruit ontvangen bedragen	2025	2024
Huur archiefruimte	11.833	13.833
Nog te betalen kosten	2025	2024
Personele lasten	921.286	891.472
Huisvestingskosten	67.854	133.335
Organisatie- en overheadkosten	36.967	58.884
Inhuur externe bureaus	67.604	0
Omzetbelasting 4e kwartaal	436.135	125.141
	1.529.846	1.208.832

5. Grondslagen

Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva genomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen (bestaande uit kas- en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking aan de organisatie.

Overige reserve

De overige reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. De maximale hoogte van de overige reserve is opgenomen in de tekst van de gemeenschappelijke regeling.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden

Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva

De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijvende verplichtingen

Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijvende informatie".

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten

worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafsprijs.

Pensioenpremies

De organisatie heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP.

De organisatie heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- De financiële rechtmatigheid betrekking heeft op het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium:
 - o Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 26 november 2025 door het algemeen bestuur is vastgesteld;
 - o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijding van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld.
 - o Ten aanzien van het M&O criterium geldt het M&O beleid bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025 alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:

- Een verantwoordingsgrens van 2% van de werkelijke lasten exclusief mutatie reserves (€ 164.192) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 25.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering / rechtmatigheid worden opgenomen.

6. Overige gegevens

6.1 Controleplicht

Op basis van de GR HCL, het BBV en het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO) is door Kalneek accounts een accountantscontrole uitgevoerd. De accountant is gevraagd een oordeel te geven op de vraag of de jaarrekening van HCL het door de wet vereiste inzicht geeft. De uitslag van het onderzoek is door de accountant weergegeven in een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening, waaronder de in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur. Daarnaast moet de jaarrekening voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

6.2 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Volgens de GR HCL, artikel 22 kan het saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister en de raden van de gemeenten. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers. De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister en de gemeenten, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

6.3 Voorstel

Met het voorleggen van de jaarrekening aan het dagelijks bestuur en het vaststellen door het algemeen bestuur wordt het bestuur verzocht om:

1. In te stemmen met en vaststellen van de jaarrekening 2025.
2. In te stemmen met het voorstel het resultaat van € 967.960 als volgt aan te wenden:
 - a) Toevoeging van een bedrag van € 590.314, overeenkomend met de van het Nationaal Archief ontvangen afkoopvergoeding in het kader van de voortijdige beëindiging van het project AMV, aan de Voorziening transitie HCL.
 - b) Toevoeging van een bedrag van € 22.011 aan de Overige reserve, zodat deze qua omvang gelijk is aan de maximale omvang zoals opgenomen in de GR-bepalingen.
 - c) Instellen van een specifieke Bestemmingsreserve Rijk met toevoeging van een bedrag van € 82.648, zijnde 5% van de lumpsumbijdrage Rijk ten behoeve van archieftaken, waarmee de afgesproken incidentele korting op deze lumpsumbijdrage in 2026 kan worden gecompenseerd.
 - d) Toevoeging van een bedrag van € 150.143 aan de Bestemmingsreserve Maastricht – conform lumpsumverhouding met Heerlen - waarmee specifieke activiteiten ten behoeve van specifiek Maastricht kunnen worden gefinancierd.
 - e) Toevoeging van een bedrag van € 122.844 aan de Bestemmingsreserve Heerlen – conform lumpsumverhouding met Maastricht - waarmee specifieke activiteiten ten behoeve van specifiek Heerlen kunnen worden gefinancierd.

6.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

6.5 Personele bezetting

Het gemiddeld aantal medewerkers is op 31 december 2025: 56,47 Fte.

6.6 WNT-verantwoording

De WNT-verantwoording is opgenomen na de toelichting op de baten en lasten (hoofdstuk 3.2).

6.7 Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen na de toelichting op de baten en lasten (hoofdstuk 3.1).

6.8 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen in hoofdstuk 7.

7. Controleverklaring

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 20, 34, 72
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub f	De bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens	32